

De Kempische Genealoog is een uitgave van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor VVF-Kempen te zenden naar:

Frans Renaerts, Sint-Jozeflaan 8, 2400 Mol
frans.renaerts@busmail.net

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)

Website: <http://www.vvf-kempen.be>

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (+)

Erebestuurslid: Florent Bosch

Ereleden: Elisa Nijs (+)
Jos Van Breen(+)

Voorzitter :

Marc Van den Cloot	Salphensebaan 24, 2390 Malle marc.vandencloot@telenet.be	03/312.26.54
--------------------	---	--------------

Secretaris :

Frans Renaerts	Sint-Jozeflaan 78, 2400 Mol frans.renaerts@busmail.net	014/81.48.27
----------------	---	--------------

Penningmeester :

Victor Bertels	Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle victor.bertels1@telenet.be	03/312.29.89
----------------	--	--------------

Bestuursleden :

Mariette Backs	Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel mariette_backs@hotmail.com	03/383.26.16
----------------	---	--------------

Gerard Keysers	Berkenlaan 8, 2275 Poederlee gerardus.keysers@telenet.be	014/88.22.84
----------------	---	--------------

Dago Peeters	Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar dago.peeters@skynet.be	014/55.61.00
--------------	---	--------------

Andre Sannen	Achterbos 208, 2400 Mol andre.sannen@scarlet.be	014/31.93.26
--------------	--	--------------

Herman Van De Leur	Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout hevd1@skynet.be	014/41.67.46
--------------------	--	--------------

Andre Van Steenberghe	Pastorijstraat 19, 2275 Wechelderzande avsteen@pandora.be	03/383.38.69
-----------------------	--	--------------

EDITORIAAL

“Ouderdom is helaas de winter voor velen, voor optimisten en wijzen kan het nog een gelukkige en vruchtbare oogsttijd zijn”

Voor een genealoog is de vruchtbare oogsttijd het moment waarop hij na heel wat zoek- en snuffelwerk gegevens vindt waar hij al lang naar op zoek is of onbekende gegevens op het spoor komt die een prachtige aanvulling zijn van zijn documentatie.

Het beoefenen van genealogie is de laatste jaren in een geweldige stroomversnelling gekomen. Dit heeft alles te maken met de technorevolutie van computer en internet. Waar we enkele jaren geleden de archieven frequenteerden, stellen we nu vast dat heel wat mensen zich werpen op de genealogische gegevens van het internet. Van beginners die ons documentatiecentrum bezoeken, krijgen we regelmatig de vraag: *staat dat ook allemaal op internet?*

Voorlopig heb ik nog geen weet van de publicatie van een stamboom of kwartierstaat op *facebook*, maar het zit er volgens mij aan te komen.

Dit fenomeen is niet te stuiten, in Nederland is men al ver gevorderd om gegevens van de Burgerlijke stand en doop- trouw- en begrafenisregisters in de originele vorm ter beschikking te stellen.

De website van de Mormonen biedt inzicht in genealogische gegevens van de hele westerse wereld,... behalve van België!

Onze overheid heeft onder het mom van bescherming van de privacy, geen toelating gegeven om Belgische gegevens op het internet te plaatsen. Anderzijds ziet ze er geen graten in om ons met camera's allerhande, ons doen en laten te controleren.

Wij kunnen er alle begrip voor opbrengen dat nog levende personen bezwaar hebben dat hun naam in één of andere publicatie gebruikt wordt of voorkomt, dat bezwaar omzeilen of negeren is not done! Maar wat als je diezelfde naam dan eens “googelt” en vast stelt dat die personen diverse malen voorkomen bij verenigingen, bedrijven, organisaties e.d.?

Het blijft dansen op een slappe koord ! Het wordt dan ook de hoogste tijd dat de Algemene Rijksarchivaris eens zou gaan praten met de overheid om te bekomen dat de “sperperiode” van honderd jaar ontoegankelijkheid van de archieven, versoepeld wordt.

Nu worden allerlei slinkse manieren gebruikt om toch maar aan recente gegevens te komen. De moderne kerkregisters worden bewerkt en gecommmercialiseerd, het is geen uitzondering dat je publicaties tegenkomt met gegevens tot 1980!

Het wordt de hoogste tijd dat de overheid haar visie betreffende de gegevens die betrekking hebben op de private levenssfeer wat bijstuurt.

Wat is er privé aan de overlijdensgegevens van personen die al meer dan dertig jaar overleden zijn? Waarom moeten geboortegegevens meer dan honderd jaar geheim blijven? En welk bezwaar kan iemand er tegen hebben dat een huwelijksdatum van vijftig jaar geleden gepubliceerd wordt?

Heel wat gemeenten publiceren de gouden bruiloften in hun gemeentelijk informatieblad !

Victor Bertels

IN MEMORIAM ELISA NIJS ERELID VVF-KEMPEN

Op 7 december 2010 overleed Maria Elisabeth Petronelle (Elisa) Nijs, erelid van onze vereniging. Zij was samen met Jos Van Breen, op dezelfde dag gehuldigd als erelid. Lisa werd geboren in Mol op 2 april 1918 en zij overleed in het rusthuis Kempenerf te Dessel. Zij was al jarenlang lid van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde. Dagen en uren heeft zij doorgebracht in archieven om opzoekingen te doen over haar familie en aanverwanten. De gegevens die zij verzamelde zijn zeer omvangrijk.

Toen zij enkele jaren geleden samen met haar echtgenoot haar intrek nam in het rusthuis, kreeg ze daar een apart kamertje om haar archief te stokkeren, maar na de dood van Karel Minnen, haar echtgenoot, vond ze het stilaan tijd om alles op te ruimen.

Als trouw VVF-lid nam ze contact met ons op om te vragen of wij belangstelling hadden voor haar verzameling. Op die manier konden wij een levenswerk bekomen.

Na inventarisatie van alle gegevens kwamen wij tot een indrukwekkend archief van twaalf archiefdozen met een schat aan familiegegevens over Mol, Dessel, Retie, en de verre omstreken. Voor ons was dit een meer dan voldoende reden om haar erelid van onze vereniging te maken.

Ondanks haar hoge leeftijd bleef zij geïnteresseerd in onze vereniging. Haar familie bleef nauw aan haar hart.

Wij wensen hier dan ook uitdrukkelijk onze dank uit te drukken, ook aan haar kinderen, omdat haar levenswerk nu kan verder leven in onze bibliotheek.

In het boekje van de afscheidsviering staat een gedicht van haar dat haar opzoekingswerk perfect weergeeft. Wij brengen het hieronder als hulde aan Lisa.

***Steeds opnieuw vulde ik mijn dagen
Met genealogie of op voorouders jagen.***

***Ik vond het steeds leuk om weer iemand te vinden,
Waarmee ik mijn gegevens kon verbinden.***

***Tot mijn stamboom aan de muur kon prijken
Met al mijn familie hetzij arm of rijken.***

***Een levend geheel
met ieder zijn deel***

Marie Elisabeth Petronella Nijs.

Victor Bertels

HOE BOEIEND KAN GENEALOGIE ZIJN ?

Einde januari kreeg ik volgende e-mail:

“Ik doe een stamboomonderzoek naar de familie Maes (wonende nu in Elversele-Temse). Mijn grootouders zijn afkomstig van Geel. De oudste voorvader die ik kon vinden is Joannes Maes, geboren en gestorven in Arendonk en gehuwd met Anna Catharina Schutters (get. Anna Maes)” Zij had op de web-site van VVF-Kempen gezien dat wij nogal wat info hadden over Arendonk en vroeg meer informatie.

Daar mijn moeder een Maes is uit Arendonk en ook omdat mijn echtgenote een Maes is, eveneens uit Arendonk, maar van een tak die geen enkele verwantschap heeft met deze van mijn moeder, had ik al wat zoekwerk verricht in de familienaam Maes, die in Arendonk veelvuldig in verschillende stammen voorkomt.

Bij het opmaken van de gezinssamenstellingen van de PR en de BS was mij al opgevallen dat met het gezin Joannes Maes-A.C. Schutters iets speciaal aan de hand was, maar vermits ik ze niet onmiddellijk kon linken aan mijn stamboom was ik er niet op ingegaan. De bovenstaande vraag maakte mij echter opnieuw nieuwsgierig om toch de juiste draad en afstamming te vinden.

Anna Catharina Schutters, afkomstig van Kasterlee, heeft bij Joannes Maes (1) zes kinderen tussen 1787 en 1808. Noch in Kasterlee noch in Arendonk vond ik een huwelijk rond 1787 van dit koppel. In de BS van Arendonk vond ik een huwelijk op 18 november 1819 van Joannes Maes met A. C. Schutters.

In Arendonk vond ik ook een huwelijk van Joannes Maes (2) met Anna Maria Morel Fargot op 13 april 1790, met kinderen tussen 1791 en 1795.

Deze twee Joannes Maes konden dus niet dezelfde personen zijn.

Bij een tweede verificatie van de huwelijksakte van 18 november 1819 bleek dat ik iets over het hoofd gezien had. Anna Catharina De Schutter huwde als weduwe van Joannes Maes, (1) een tweede maal met Joannes Maes (2), de weduwnaar van Anna Maria Morel Fargot, en uiteindelijk in haar overlijdensakte wordt vermeld dat zij overlijdt als echtgenote van Joannes Maes (2) en weduwe van Joannes Maes (1). Hieruit bleek dus duidelijk dat er twee verschillende Jannen in het spel waren.

Van de eerste Joannes heb ik in de BS te Arendonk geen overlijden gevonden. Hij moet overleden zijn na september 1808 en voor 1819.

Hoe kon ik nu de twee Jannen uit elkaar halen. Het overlijden van de tweede echtgenoot van A. C. Schutters, in 1836 gaf uitsluitsel over zijn ouders n.l. Paulus Maes en Elisabeth Goetelen.

De eerste Joannes kon alleen maar via de doopgetuigen opgespoord worden daar er geen ander aanknopingspunten waren. Gelukkig had ik de parochieregisters tot 1808 in kaart gebracht en dus ook de doopgetuigen van de kinderen geboren na 1797.

Via de relaties van deze doopgetuigen probeerde ik de ouders van de eerste Joannes op te sporen, maar dat gaf in eerste instantie geen oplossing.

Maar... wie zoekt... die vindt: bij de doop van Maria Maes op 23.01.1801, het vijfde kind uit

het gezin Maes-De Schutter, was ene Maria Elisabeth Pelckmans meter. Zij bleek in 1772 getrouwd te zijn met ene... Paulus Maes. Zij kon zijn moeder niet zijn, want hij had zelf al kinderen in 1787. Na enig speurwerk kwam ik tot de vaststelling dat deze Paulus Maes, drie maal gehuwd is geweest, en in het tweede huwelijk met Anna Bleijs, aangegaan in 1757 vond ik een Joannes. Verificatie met de andere getuigen wees uit dat zusters en halfzuster optraden als meter bij de kinderen uit het gezin van Joannes Maes en Anna Catharina Schutters. Via de stiefmoeder, M. E. Pelckmans, echtgenote in het derde huwelijk van Paulus Maes, die als meter optreedt kwam ik uiteindelijk bij de juiste ouders terecht. Jan (1) was de zoon van Paulus Maes en Anna Bleijs

Hieruit blijkt nog eens hoe belangrijk het is de volledige gezinssamenstelling na te kijken in het ancien regime en alle relaties van de doopgetuigen onder ogen te nemen wanneer men ergens vast zit.

Dit geval is wel wat uitzonderlijk, met twee keer Joannes Maes, die dan ook nog beiden een vader hebben die Paulus heet.

Wanneer ik deze gegevens toetste aan mijn familiegegevens kwam ik nog tot de vaststelling dat de beide Jannen, enkele generaties vroeger dezelfde voorvader hebben als mijn echtgenote en dat beide Joannes Maes, waarmee Anna Catharina De Schutter huwde dezelfde voorouders hebben.

Op deze manier heb ik mijn bovenstaande correspondentie nog zes generaties kunnen verder helpen in haar stamboom, of hoe boeiend genealogie kan zijn !!!

Vic Bertels

ACTIVITEITEN VVF - KEMPEN

Jaarvergadering:

Op 22 januari hielden we onze jaarlijkse Algemene Vergadering. Deze vond dit jaar plaats in raadszaal van het stadhuis van Hoogstraten, waar we verwelkomd werden door Burgemeester Arnold Van Aperen. Als dank voor het gebruik van deze accommodatie werd het boek "DNA-resultaten van het Oud Hertogdom Brabant" aan hem overhandigd. Naast de traditionele agendapunten, werd door voorzitter Marc Van de Cloot uitleg gegeven over hoe het DNA project voor de toekomst zal worden opgevat. Er werd tevens aangekondigd dat VVF-Kempen in 2012 het nationaal congres zal organiseren, dat zal doorgaan in 't Getouw in Mol.

Na de vergadering werd met alle aanwezigen, onder leiding van een gids, een bezoek gebracht aan de prachtige Sint Catharinakerk van Hoogstraten

Algemene vergadering in de raadszaal van het stadhuis te Hoogstraten.

Genealogische dag in Balen:

Op 27 januari had in Balen organiseerde de heemkring van Balen een genealogische dag, waaraan wij onze medewerking verleenden. Heel wat bezoekers namen kennis van de gegevens die wij konden ter beschikking stellen. Het was tevens een gelegenheid voor VVF-Kempen om zich te tonen. De gemeenten voorbij Mol, grenzend aan de provincie Limburg, als daar zijn, Balen, Olmen en Meerhout hebben momenteel niet zoveel leden bij VVF. Vermoedelijk ligt dit aan het feit dat Oostmalle een eindje uit de buurt ligt. Toch denken wij dat ons documentatiecentrum ook voor genealogen uit deze regio wij een meerwaarde kunnen bieden. Dat bleek ook duidelijk uit de vragen die door de bezoekers gesteld werden.

Mariette Backs en Dré Sannen aan de stand van VVF-Kempen in Balen

KWARTIERSTATENBOEK

In onze vorige editie kondigden wij onze plannen aan voor het samenstellen van een kwartierstaten boek met Kempense Kwartierstaten.

Wij verzamelden tot nu reeds 62 kwartierstaten. Dit is zeker niet slecht maar we hopen minstens aan 100 te geraken. Dit moet kunnen als een aantal van onze leden nog een inspanning willen doen.

Wat vragen wij:

-een kwartierstaat, zo volledig mogelijk, van zes generaties. De stamreeks van de kwartierdragen (nr.1) situeert zich in de Kempen, de zijtakken mogen ook van buiten de Kempen zijn.

-Indien mogelijk, begin met je ouders, dit levert in één klap twee kwartierstaten op, één van de vader en één van je moeder, als je vertrekt van jezelf hebben we natuurlijk zeven generaties nodig. –Je mag natuurlijk ook je volledige staat doorsturen, ik haal er dan het nodige wel uit.-

-hoe bezorg je de gegevens aan ons?

Ik heb vastgesteld dat een aantal leden niet vertrouwd zijn met het invullen van het voorgedrukte formulier. Daarom stellen ik nu het volgende voor:

U bezorgt mij een tekstbestand in “word” van de zes of zeven generaties, dit kan je opmaken vanuit je genealogisch programma. Ik voer de gegevens in op het standaardformulier. Wanneer dit gebeurd is, sturen we het opgemaakte formulier ter controle terug naar de samensteller, die kan nog aanvullingen of verbeteringen aanbrengen en het mij dan terugbezorgen. Dit bespaart jullie heel wat tijd en geen gedoe met het formulier.

Wij doen vooral een oproep aan onze leden uit de Zuiderkempen, de streek Geel, Mol, Westerlo, Laakdal, om ons nog staten te bezorgen. Deze regio is momenteel nog onder vertegenwoordigd.

Moesten er in de opgestuurde staten namen of data ontbreken, dan zullen wijzelf nazien in onze documentatie of wij die kunnen aanvullen, bij diverse staten die wij binnenkregen was dat het geval.

Zeker meedoen, het kan ook voor U een meerwaarde betekenen.

Diegenen die reeds kwartierstaten instuurden danken wij van harte voor hun bijdrage.

Alles opsturen naar: victor.bertels1@telenet.be

EMIGRATIE EN IMMIGRATIE IN HET OUDE REGIME

In het “ancien regime” verhuisden de mensen ook ! Misschien niet zo dikwijls en zo ver als nu gebeurd, maar één dagreis te paard was toen al een heel eind weg.

Meermaals worden we bij opzoeken geconfronteerd met personen waarvan we niet weten waar ze gebleven zijn, ze huwden buitendorps of verhuisden om een of andere reden.

Anderen duiken plots in een gemeente op, zonder dat we kunnen uitmaken waarvan hij of zij afkomstig is.

Een belangrijke bron om de herkomst van personen te achterhalen zijn borgbrieven. Een borgbrief werd afgeleverd door de gemeente van de uitwijking aan de gemeente waar hij ging wonen. De gemeente waarborgt daarin dat zij, indien haar inwoner behoeftig zal worden in de gemeente naar waar hij vertrekt, zal tussenkomen in de kosten die de andere gemeente moet maken om deze persoon of zijn gezin te onderhouden.

Je hebt inkomende en uitgaande borgbrieven. In de meeste oude archieven van de gemeenten kan je er vinden. Als je een voorouder “verloren” bent, kan het nuttig zijn om naar borgbrieven te zoeken.

In het Merksems Heemkundig tijdschrift, “de Kijkuit” 22ste jaargang nr 85 van maart 1994, vonden wij een aantal borgbrieven, waarvan wij deze met personen uit onze regio selecteerden. Bij herkomst is de eerste gemeente die van de man, de tweede die van de vrouw.

Ingekomen in Merksem:

<u>Naam</u>	<u>echtgenote</u>	<u>herkomst</u>	<u>datum</u>
Adriaen Adriaensen		Hoogstraten	17.05.1687
Antonie Aertsen	Marie De Rijck	Hoogstraten/Merksem	05.04.1688
Jan Cornelis Aes	J. Peeters	Brecht-Schilde	07.04.1695
Adriaen Belle	M.C Reijnaerts	Herentals/Brussel	10.07.1709
Peeter Bervoets	E. Neels	Wuustwezel/Merksem	30.07.1705
Willem v/d Bleeck	Marie Jansen	Wuustwezel/Meer	13.02.1688
Jacobus Bogaerts	C.J. Janssens	Hoogstraten/Brecht	06.12.1695
Michael Dierckx		Brecht	03.09.1670
Willem Govaerts	A. v/d Sande	Rijkevorsel/Zandhoven	23.01.1694
Jan Van Hoeije	E. Weckers	Grobbendonk/Merksem	03.06.1715
Marten van Loij	C. Wilmsen	Grobbendonk/Oorderen	28.04.1692
Francis Loockx	M. Swaenen	Kontich/Oostmalle	14.04.1700
Peeter Matheusen	J.W. Smits	Meerle	05.02.1677
Laureijs Neels	J. Janssen	Beveren/Arendonk	09.03.1693
Adriaen Rillaerts	C. Van Geel	HeijmbEEK/Rijkevorsel	03.06.1693
Adriaen Snellinckx	A. Van Nuijen	Rijkevorsel/Schoten	26.01.1701
Jan Adriaen Stijnen	Stoefs	's Gravenwezel/Wortel	27.01.1688
Marten de Volder	M. Mol	Retie/Merksem	15.05.1717
G. Wijnant Wouters	L. Van Berle	Rijkevorsel/Merksem	28.03.1693

Van twee gemeenten, Rijkevorsel en Arendonk hebben wij in onze bibliotheek de inventaris /van het oude gemeentearchief.

Voor Rijkevorsel vinden we onder hoofdstuk VI – Heilige Geesttafel, rubriek 2 borgbrieven, in totaal 38 inkomende borgbrieven.

In Arendonk zijn de borgbrieven te vinden in de rubriek 7, onder het hoofdstuk G – Heilige Geesttafel. Deze rubriek is zeer uitgebreid. Het zijn in totaal 355 borgbrieven van nr. 4285 tot nr 4639, over de periode van 1614 tot 1794. Ook van de gemeenten Pulderbos, Ravels, Vorst, Gierle, Hulshout, Poederlee en Nijlen, Borsbeek, Boechout en Kapellen hebben wij de inventarissen waarin ook borgbrieven te vinden zijn.

Vic Bertels

NIEUWE DNA-PROJECTEN

Het succesvolle DNA-project 2009-2010 is nu volledig afgerond en de publicatie van het tweede boek met de resultaten van de rest van België is in voorbereiding. Dit boek kan voorlopig nog niet besteld worden omdat de omvang en de prijs ervan nog niet bekend zijn. Via de website www.brabant-dna.org wordt tijdig aangekondigd wanneer dat kan en aan welke prijs.

Intussen blijkt duidelijk dat we de inspanningen moeten verder zetten, zowel in de diepte als in de breedte. Daarom plannen wij nu een **driesporenbeleid**:

1) een **OPEN PROJECT** voor Benelux (eventueel ook anderen) als vervolg op het vorige project maar zonder specifieke regio-objectieven. Dit project gaat waarschijnlijk in de tweede helft van maart van start; inlichtingen volgen op de hogervermelde website

2) een **GRENSPROJECT** uitsluitend voor "oude" families, als proefproject in samenwerking met Genealogie West-Brabant voor de regio's:

- a) de Roosendaal en Rucphen tegenover Essen en Kalmthout
- b) Wuustwezel tegenover Zundert

Belgen die niet voldoen aan de strenge voorwaarden van dit project kunnen deelnemen aan het Open Project. Nederlanders die in dat geval zijn, komen automatisch in aanmerking voor deelname aan het Nederlandproject in zoverre ze aan die voorwaarden voldoen, zo niet nemen zij deel aan het Open Project. De startdatum ligt nog niet vast;.Het is de bedoeling hierbij de gemeentebesturen en heemkringen mee in te schakelen. Als dit proefproject slaagt, kunnen we het later verder uitbreiden langsheen de landsgrenzen.

3) een **Nederlandproject** (op vraag van NGV), volgens dezelfde strikte voorwaarden als het dubbelproject 2009-2010. De startdatum hangt af van de beslissing van het NGV-bestuur.

Algemene voorwaarden:

- de inschrijving en alle correspondentie gebeurt via e-mail
- de inschrijving gebeurt voor elk project via een specifiek inschrijvingformulier
- de deelnemer moet akkoord gaan met de daarin vermelde voorwaarden
- de deelnemer bezorgt de projectleider een kwartierstaat of stamreeks in gedcomformaat
- de kostprijs (zonder subsidies en inclusief een prijsstijging van K.U.Leuven) is 140 euro
- de staalafnames gebeuren op **dezelfde dag en plaats** in de betrokken regio om de kosten te minimaliseren en het labo verzekerd is van voldoende stalen om efficiënt te kunnen werken
- elke deelnemer moet over een **e-mailadres** beschikken of via dat van een familielid of kennis bereikbaar zijn
- elke wijziging van e-mailadres moet onmiddellijk aan de projectleider en de webmaster doorgegeven worden.

Alle verdere inlichtingen en de startdata worden via de projectwebsite aangekondigd.

Inlichtingen: Marc Van den Cloot, projectleider, marc.vandencloot@telenet.be

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

VVF-Nationaal

Het jaarlijkse congres van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde zal dit jaar plaatsvinden te Roeselare in het Cultureel Centrum De Spil op zaterdag 21 mei. De deelnemers worden vanaf 9.30 ontvangen met koffie en/of thee. Heel wat genealogische stands kunnen bezocht worden tussen 9.30u en 16u. Roeselare is bovendien een mooie winkelstad. Een uitstekende gelegenheid voor een partner die misschien liever winkelt dan in boeken snuistert!

In de volgende editie van Vlaamse Stam zal U een inschrijvingsformulier kunnen vinden voor deelname. Voor leden uit onze regio die hun roots in West-Vlaanderen zoeken is dit een uitzonderlijke gelegenheid om die dag opzoekingen te doen of relaties te leggen.

Uitbreiding bibliotheek

Via onze collega's van VVF-Antwerpen kwamen wij in het bezit van een zestigtal boeken met gegevens van parochieregisters, burgerlijke stand en volkstellingen uit de regio rond Antwerpen. Berendrecht, Burcht, Lillo, Oosterlo, Wilmaarsdonk, Zandvliet, Zwijndrecht, Berchem, Borgerhout, Merksem, Deurne Aartselaar, Schelle, Kapellen, Hoevenen, Hoboken en Oorderen, van al deze plaatsen beschikken wij nu over recente gegevens. Een bijkomende reden om ons documentatiecentrum te bezoeken.

Uit het documentatiecentrum van Oostende konden wij eveneens een aantal boeken betreffende onze regio bekomen. Belangrijk daarin zijn enkele inventarissen van het oude gemeentearchief o.a. Rijkevorsel

Planning activiteiten VVF-Kempen

Congres

-Op de bestuursvergadering van 5 januari ll. werd door onze voorzitter meegedeeld dat VVF-Kempen werd aangeduid als organisator van het nationaal VVF-Congres in 2012 en dit op datum van 21 april 2012.

Er werd uitgekeken naar een centrale ligging in onze regio en zowel Mol als Geel kwamen hiervoor in aanmerking. Op aanraden van onze secretaris werd geopteerd voor Mol. Nadat A. Sannen contact opgenomen had met Sandra Van Hoof, hoofd van het gemeentelijk archief en met de gemeentelijke autoriteiten, bleek dat die positief stonden tegenover ons initiatief en boden zij ons de gebouwen van 't Getouw aan voor dit evenement.

Het bestuur van VVF-Kempen dankt de gemeente Mol voor het ter beschikkingstellen van haar infrastructuur. Wij zullen in afspraak met de gemeente voor dit congres samenwerken met de Heemkundige Kring van Mol en met k'Erf, een samenwerkingsverband op erfgoedgebied van de gemeenten Laakdal, Meerhout, Geel, Mol, Balen en Dessel.

De praktische regeling voor het congres moet nog volledig uitgewerkt worden, wij zullen onze leden verder op de hoogte houden via onze Kempische Genealoog en/of onze website.

Inventarisatie Kerkhoven

- Onze secretaris Frans Renaerts is volop bezig met het inventariseren van oude kerkhoven van Mol, opschonen van de graven, foto's nemen, de gegevens van de grafstenen eventueel aanvullen met plaatsen en volledige data en dan in een boek verwerken. Wij houden u op de hoogte wanneer het werk voltooid is.

Cursus

- In het najaar van 2011 voorzien wij opnieuw een cursus "Familiekunde voor beginners" Wij zoeken momenteel naar een locatie in de Noorderkempen, (Brecht, Wuustwezel, Loenhout?) Het tijdstip van de lessen ligt nog niet vast maar wordt gepland voor oktober - november 2011 Gegadigden kunnen zich nu reeds aanmelden. Wij houden hen dan op de hoogte

Voordrachten

In het najaar voorzien wij ook nog drie spreekbeurten over genealogische onderwerpen:

- een voorstelling van het genealogische programma Aldfaer,
- een voordracht over de genealogische werking van de Mormonen
- een uiteenzetting over genealogie en emigratie.

De data van deze voordrachten zijn: 5 oktober, 2 november en 7 december. Noteer nu al in uw agenda.

Schenkingen

- In onze vorige editie meldden wij het overlijden op 25 november 2010 van Frans Seels uit Arendonk. Frans was een gedreven genealoog die heel wat opzoekwerk deed naar Arendonkse Valkeniers. De familie Sels, Cels, telde belangrijke valkeniers in de 16de eeuw die in dienst waren van voornamelijk de Franse koningen. Via zijn echtgenote Simonne kwamen wij in het bezit van een belangrijk deel van zijn archief. Wij danken Simonne, en ook René Camp voor de bemiddeling die hij hiervoor deed.

De schenking omvat :

- copies van 5 originele bundels uit het Oud Arendonks archief betreffende processen van Anselmus Van Deuren, valkenier.
- copies van inventaris van sterfhuizen, testamenten, mombersrekeningen, allemaal betreffende de familie Van Deuren, valkeniers.
- copies van alle bundels of akten uit het Oud Arendonks archief die betrekking hebben op Valkeniers in totaal 23 bundels, akten en stukken samen met diverse artikelen en boeken over de valkerij.
- Negentien familiegeschiedenissen, kwartierstaten en stamreeksen van hoofdzakelijk Arendonkse families.
- Twintig boeken en/of publicaties die betrekking hebben op Valkenjacht, geschiedenis, en genealogie

Opnieuw een prachtige aanwinst voor ons documentatiecentrum die haar plaats krijgt naast de archieven van Lisa Nijs en Jos Van Breen.

De volledige inhoud van de schenking is te vinden op onze website onder de rubriek: “Bibliotheek”

- Van Robert Plompen uit Kontich kregen we: Hasendonckx, een Kempische Familie
- Maria Michiels-Vreijns schonk ons twee genealogiën uit de streek van Lommel: “Genealogie van Heuckelom en Genealogie Luyckx” en het boek “Album Dr. M. Bussels” en ook nog het familieblad “Cornelis Van Heuckelom” genealogie, heraldiek en geschiedenis der naamgenoten en stamgenoten.
Zij stelde eveneens 1500 rouwbrieven ter beschikking die wij hebben kunnen inscannen en kopiëren.
- Connie Amelinckx uit Oostmalle bezorgde ons het gedenkboek ASLK 1865/1965
- Maria Van Breen, dochter van ons overleden erelid Jos Van Breen vond nog heel wat materiaal tussen het nalatenschap van haar vader en bezorgde het aan VVF-Kempen, hieronder o.a. kiezerslijsten van Oostmalle en Westmalle van 1978, bidprentjes en doodsbrieven en aanvullende gegevens aan het archief van Jos dat reeds in ons bezit is.
- Erelid Florent Bosch schonk een aantal uitgaven van Familia et Patria, diverse volkstellingen en inventarissen van archieven.

Bidprentjes en rouwbrieven werden geschonken door:

Lisette Soffers uit Oud Turnhout, en onze bestuursleden Andre Van Steenberghe, M.Vde Cloot en A. Sannen. Ook tussen de schenking van F. Seels zaten bidprentjes en rouwbrieven.

AGENDA

April 2011

6 april	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Genealogische Vormingsdag Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 15u tot 22u VVF-Kempen
---------	-----------------------------------	--

21 april

Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Bewerking Renessearchief Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle 19.30u VVF-Kempen
---	---

Mei 2011

4 mei	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Genealogische Vormingsdag Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 15u tot 22u VVF-Kempen
-------	--	---

19 mei

Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Bewerking Renessearchief Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle 19.30u VVF-Kempen
---	---

Juni 2011

1 juni	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Genealogische Vormingsdag Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 15u tot 22u VVF-Kempen
--------	--	---

16 juni

Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Bewerking Renessearchief Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle 19.30u VVF-Kempen
-----------------------------------	--

Meer info bij:

Frans Renaerts, St. Jozeflaan 78, 2400 Mol, 014/81.48.27
frans.renaerts@busmail.net
 Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	D. Verstraeteplaats 5, 2018 Antwerpen (gesloten) nu Sanderusstraat Antwerpen	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruiebekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/206.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Kardinaal Mercierplein 6, 2500 Lier	03/480.11.96
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Abdij Westmalle	Antwerpsesteenweg 496, 2390 Malle	03/312.92.00

De Kempische Genealoog is een uitgave van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor VVF-Kempen te zenden naar:

Frans Renaerts, Sint-Jozeflaan 8, 2400 Mol
frans.renaerts@busmail.net

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)

Website: <http://www.vvf-kempen.be>

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (+)

Erebestuurslid: Florent Bosch

Ereleden: Elisa Nijs (+)
Jos Van Breen(+)

Voorzitter :

Marc Van den Cloot	Salphensebaan 24, 2390 Malle marc.vandencloot@telenet.be	03/312.26.54
--------------------	---	--------------

Secretaris :

Frans Renaerts	Sint-Jozeflaan 78, 2400 Mol frans.renaerts@busmail.net	014/81.48.27
----------------	---	--------------

Penningmeester :

Victor Bertels	Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle victor.bertels1@telenet.be	03/312.29.89
----------------	--	--------------

Bestuursleden :

Mariette Backs	Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel mariette_backs@hotmail.com	03/383.26.16
----------------	---	--------------

Gerard Keysers	Berkenlaan 8, 2275 Poederlee gerardus.keysers@telenet.be	014/88.22.84
----------------	---	--------------

Dago Peeters	Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar dago.peeters@skynet.be	014/55.61.00
--------------	---	--------------

Andre Sannen	Achterbos 208, 2400 Mol andre.sannen@scarlet.be	014/31.93.26
--------------	--	--------------

Herman Van De Leur	Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout hevd1@skynet.be	014/41.67.46
--------------------	--	--------------

Andre Van Steenberghe	Pastorijstraat 19, 2275 Wechelderzande avsteen@pandora.be	03/383.38.69
-----------------------	--	--------------

EDITORIAAL

De zomer is al een tijdje bezig, temperaturen zoals we in april en mei gehad hebben zijn niet erg bevorderlijk om in archiefzalen te snuffelen of om uren achter je PC te zitten om kwartierstaten in te geven of klaar te stomen voor publicatie.

Het dagelijks bestuur van VVF heeft einde vorig jaar een bevraging gedaan bij alle afdelingen om een algemeen overzicht te krijgen van de totaliteit van activiteiten die in de verschillende afdelingen gepresteerd worden. Dit vooral in het kader van het beleidsplan 2012-2016 ten behoeve van het ministerie van cultuur. De cijfers die uit deze bevraging naar boven kwamen waren “verbluffend”. Wanneer je even stil staat bij wat je allemaal doet in de vereniging, eens oplijst wat je hebt, uw aantal uren die je voor VVF inzet optelt en ook nog eens opschrijft wat je allemaal nog zou willen doen, dan kom je tot de vaststelling dat het meer weg heeft van een fulltime job dan van een hobby.

VVF-Kempen heeft deze oefening ook gedaan en de resultaten vind je verder in deze editie. Onze vereniging heeft de laatste twee jaar een stevig imago opgebouwd in de wereld van de genealogie en dit vooral door het DNA-project. Wij hebben ook onze bibliotheek sterk uitgebreid, hebben cursussen georganiseerd en getracht via deze publicatie genealogen meer te betrekken bij onze werking en onze activiteiten.

Al die inspanningen, geleverd door een enthousiaste bestuursploeg heeft ook resultaten opgeleverd.

VVF-Kempen is de enige afdeling van de VVF die zijn ledenaantal heeft kunnen verhogen in 2011.

De inbreng van Marc Van den Cloot, André Van Steenberghe en Vic Bertels als bestuurders van de VVF en Familiekunde Vlaanderen heeft onze afdeling duidelijk op de kaart gezet en de inzet van Marc als projectleider van het DNA-project heeft er onder meer toe bijgedragen dat hij op de Raad van bestuur van 7 mei ll. verkozen werd tot Nationaal Voorzitter van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde.

We staan nu voor de uitdaging van het Nationaal congres in april 2012 in Mol. In samenwerking met de Heemkamer van Mol en de K’erf erfgoedvereniging willen wij er voor zorgen dat familiekunde in de Kempen een nog grotere weerklank vindt. Een aantal praktische zaken werden hiervoor reeds geregeld. Meer nieuws in de volgende genealoog.

Wij rekenen er op dat de leden van VVF-Kempen deze bijzondere activiteit zullen bijwonen.

Victor Bertels

AKTIVITEITEN VVF KEMPEN

Ten behoeve van het opstellen van het beleidsplan 2012-2016 werd een bevraging gedaan aan alle VVF-afdelingen.

De bedoeling van deze bevraging was een inzicht te krijgen in het totaal aan gegevens en documentatie die aanwezig is in de vereniging. Tevens werd gevraagd een schatting te maken van het aantal uren die door bestuursleden en/of vrijwilligers gepresteerd werden voor de vereniging.

De totale resultaten werden overgemaakt aan de Raad van bestuur en het dagelijks bestuur, en zullen later in Vlaamse Stam gepubliceerd worden.

Voor VVF-Kempen kwamen, ook voor onszelf, verrassende cijfers te voorschijn, wij publiceren hieronder de gegevens per einde 2010:

- Aantal gepresteerde uren voor VVF-Kempen: **10.350 of 1294 dagen van 8 uur**
Dit totaal werd gepresteerd door 9 bestuursleden en 5 medewerkers aan diverse activiteiten van onze vereniging.
- 2 leden bieden wekelijks hulp aan het rijksarchief op vrijwillige basis
- Wij hadden in onze bibliotheek **945 boekdelen** met genealogische gegevens, zonder de tijdschriften en de archieven J. Van Breen en Elisa Nijs
- Digitaal hebben wij **194 Haza data bestanden**, waarvan 137 met gegevens van 51 gemeenten en 57 met gegevens van families.
In dit totaal zitten 9 Nederlandse gemeenten en 8 Nederlandse families.
- Wij hadden: **19.730** rouwbrieven en **24.430** bidprentjes in ons bezit, geïnventariseerd in exel-bestand.
- Het aantal geklasseerde overlijdensberichten uit kranten bedraagt **77.640**, geklasseerd per jaartal en geïndexeerd in exel-bestand.
- De Kempische genealoog verscheen 4 maal telkens in een oplage van 250 ex., 35 leden downloaden de KG van de website. Het totaal aantal pagina's bedroeg 69
- We kregen 180 bezoekers op onze 10 genealogische dagen – (in 2008: 134 in 2009: 163)

Indrukwekkend ? Ieder kan daar zijn eigen interpretatie aan geven. Wij hebben alleszins kunnen aantonen dat VVF-Kempen werkt en bloeit.

Vic Bertels

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

Familiekunde Vlaanderen vzw

Momenteel is Familiekunde Vlaanderen vzw juridisch een vereniging die het VCGH vzw (Vlaams centrum voor Genealogie en Heraldiek) en de VVF vzw (Vlaamse vereniging voor Familiekunde) overkoepeld. Onder druk van de overheid zullen deze twee vereniging in de loop van 2011 samensmelten tot één organisatie die dan de volledige lading van de familiekunde zal dekken, dwz:

Familiegeschiedenis, Stamboomonderzoek, DNA, Wapenkunde en Heraldiek. Hiervoor werd de naam “Familiekunde Vlaanderen vzw” gekozen.

VVF-Nationaal

Op de bijeenkomst van de raad van bestuur van de VVF op 7 mei 2011 werd een nieuw dagelijks bestuur verkozen. De voorzitter Luc Grégoire en de secretaris Felix Waldack stelden zich niet meer kandidaat. Onze voorzitter Marc Van den Cloot werd unaniem verkozen tot nieuw Nationaal Voorzitter, wij zijn ervan overtuigd dat Marc de vernieuwingen die er aan komen in de VVF in goede banen zal leiden.

Marc Van den Cloot, voorzitter VVF-Kempen, nu ook algemeen voorzitter VVF-Nationaal.

VVF-Kempen

Het inventariseren van het kerkhof van Mol-Gompel is beëindigd. Frans Renaerts heeft een prachtig werkstuk afgeleverd. Van alle graven werden foto's genomen en in kleur opgenomen in het boek. Samen met het Archief van Mol, die voor logistieke ondersteuning zorgde, werden de gegevens op de grafstenen aangevuld met geboorte en overlijdensplaats en eventueel de volledige datum. Je kan het boek raadplegen in onze bibliotheek (A226) en in het archief van Mol.

Op onze website werd de inhoud van onze bibliotheek volledig bijgewerkt

Congres VVF in Mol - april 2012

De voorbereidingen voor het Nationaal Congres in 2012, dat ingericht zal worden door onze vereniging, verlopen vlot. Het thema van dit congres is: **DE MENS ALS ARCHIEFBRON** De locatie ligt vast: de gebouwen van “'t Getouw” in Mol. De sprekers voor referaten zijn vastgelegd.

De eerste Vlaamse Stam die uitkomt in februari 2012 zal geheel gevuld worden met artikelen die betrekking hebben op de Kempen. Inmiddels werd er ook vergaderd met de Heemkring van Mol en de erfgoedvereniging k'Erf, onze partners bij deze organisatie.

De leden zullen verder op de hoogte gehouden via de KG en onze website.

Schenken

Erebestuurslid Florent Bosch schonk ons twee boeken:

Een volkstelling te Oostakker en Meulestede in 1709 (M. Gysseling) -A222 Vondelingen en hun naamgeving (L. De Man) -A223

Theo Peeters uit Turnhout bezorgde ons twee boeken:

“Kloosterlingen in Turnhout” (W. Van Sprengel) (A225) en “Scripta Ferunt Annos” –tweehonderd jaar notariaat Dierckx in Turnhout 1802-2002 (A228)

Van Maria Machiels-Vreysen uit Mol kregen we het album Dr. M. Bussels (A224)

Yves Minnen van Dessel bezorde ons na het overlijden van zijn moeder Elisa Nijs nog een groot aantal documenten en gegevens die een aanvulling zijn op de gegevens die wij reeds bezitten in de schenking van Elisa Nijs

Van de Heemkamer van Mol kregen we “Molse Tijdingen 2010” (A227)

Volgenden personen schonken ons rouwbrieven en/of bidprentjes:

Gerard Keysers Poederlee: bidprentjes en rouwbrieven

Theo Peeters Turnhout: bidprentjes en rouwbrieven

Roger De Ceuster Herentals: bidprentjes en rouwbrieven

Frans Coijmans Mol: rouwbrieven

Mvr M. Machiels-Vreysen Mol: +- 400 rouwbrieven

HET LEVEN IN RETIE TUSSEN 1900 en 1930

Uit ‘De Lozie’ van René Stappaerts (1992)

René Stappaerts is geboren op de Brand te Retie op 23 augustus 1918 als oudste van negen kinderen van het gezin van *August en Louisa Bertels*. Als onderwijzer van opleiding bracht hij het tot directeur van de Gemeentelijke jongensschool. Hij was ook zeer bedrijvig in het dorpsleven: het parochiale leven, de landbouwgemeenschap en in het socio-cultureel werk. Hij is ook auteur van verschillende heemkundige boeken waaronder ‘De Lozie’ dat een beeld brengt van het dorpsleven tussen de jaren 1900 en 1930. Wij brengen hier met zijn toestemming een uittreksel uit dit boek dat vooral gaat over de grote gebeurtenissen uit het leven van de inwoners van Retie.

Kinderjaren

Geboorte

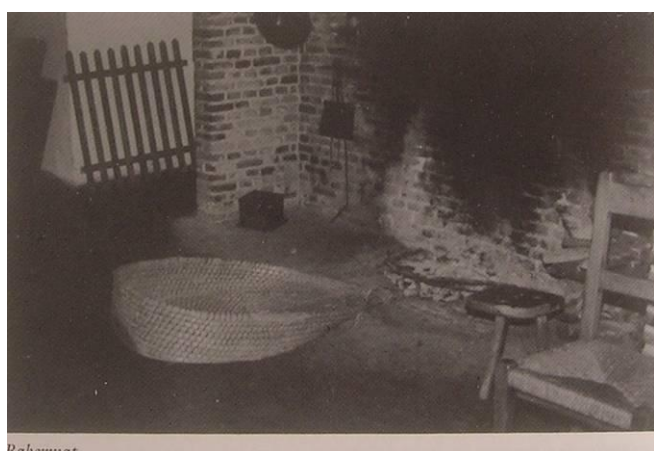
Honderd jaar geleden mochten de kinderen niet weten waar een baby vandaan kwam. Een tienjarige jongen die wakker geworden was terwijl zijn moeder aan ’t bevallen was, had de kamerdeur open gedaan en gezien waar de baker het kindje pakte. Hij vertelde dat aan zijn schoolkameraden. ‘Die snotneus heeft de hele buurt bedorven’ klaagden de radeloze moeders. De kindjes kwamen uit kolen, ze werden door de ooievaar gebracht of men kon ze ergens kopen.

Om uit te drukken dat iemand zwanger was, zei men: Ze is aan het ‘t sparen, Ze is in gezegende toestand, Ze is in positie, Ze is zo, Ze gaat een kind kopen. Bij een gevorderde zwangerschap zei men: Ze loopt op haar laatste benen of Ze kan alle dagen vallen

Veel zwangere vrouwen gingen naar de Arme Klaren in Turnhout. Ze werden er omhangen met een zwarte doek, ‘de mantel van heilige Coleta’. Terwijl de vrouw geknield op een kerkstoel zat, zei de zuster een gebed om de zegen over de zwangerschap en een voorspoedige geboorte af te smeken. ‘En als het een meisje wordt, geef ze dan ook de voornaam Coleta of Klara’, zei de zuster.

Zelden kwam bij een verlossing een dokter te pas. Die karwei werd door bakkers opgeknapt. De meeste bakkers waren niet in verpleegsterscholen opgeleid, maar hadden hun kennis opgedaan bij een huisarts en waren in de praktijk 'wijs' geworden. Ze waren erg toegewijd en dag en nacht paraat. *To Mathé (Anna Catharina Renaerts 1864-1929)* die bij *dokter Mathé* haar beroep had geleerd, *Mie Deckx*, *To van Fikske* en nog andere vrouwen hebben vroeger de Retiese moeders tijdens de bevalling bijgestaan. *Anna (° 1908)* en *Julia Schellekens (°1913)*, dochters van de smid *Jef Schellekens* en *virginie Lenaerts (°1919)*, echtgenote van houthandelaar *Jos Slegers*, waren gediplomeerde vroedvrouwen. Zij hebben als vroedvrouw gewerkt zolang de vrouwen thuis bevielden. Dit beroep als zelfstandige komt nu opnieuw terug omdat vrouwen terug thuis willen bevallen.

Wanneer de geboorteweën begonnen, werden de kinderen - als er al waren - naar de burens of familie gebracht. De vader spoedde zich naar de baker. Als hij op een gehucht woonde en het avond of nacht was, nam hij een stallantaren mee om de baker bij te lichten, opdat ze niet naast het voetpad in een gracht of karspoor terecht zou komen. Er was toen nog geen straatverlichting en dichte houtkanten maakten de wegen nog donkerder.

Bakermat

Zodra de baker in het huis was, vergewiste ze zich van de toestand, bond haar schort voor en nam de leiding in handen. Als er een vrouw was om te helpen, werd de vader meestal weggestuurd. Van een zenuwachtige vader had de baker meer last dan hulp. Hij kon beter ongewenst bezoek weren. De baker voelde zich verantwoord voor de goed afloop. Rustig en met gezag gaf ze raad en bevelen. Al had ze weinig medische bagage, ze was een echte hulp

Bakermat

omdat ze vertrouwen uitstraalde en met moederlijke zorg de vrouw bijstond tot het kind er was.

Na de geboorte werd het kind even in doeken gewikkeld en opzij gelegd. Eerst werd de moeder verzorgd en pas daarna het kind. Lang geleden gebeurde die verzorging in een bakermat. Een bakermat is een grote, platte, rieten of wissel maand, voorzien van een hoge rug. In die mand zat de baker met het kindje vlak voor het open vuur. De verhoogde rug aangebracht tegen de tocht. Op een schilderij van Willem van Mieris (1662-1747) is een bakermat te zien. De babykleedjes werden bij het vuur voorverwarmd.

Wanneer de baker de kleedjes aantrok als ze nog te warm waren, sprak men van een 'heetgebakerd' kind en men geloofde dat dit later een invloed had op het karakter. Als het kindje ingebusseld was werd het dicht bij de haardvuur of bij de Leuvense stoof in de boterkorf of in een geïmproviseerd bedje gelegd.

Zodra de baker haar werk had beëindigd, liet de vader vrouw en kind aan de zorgen van familieleden of van de buurvrouw over. Hij vergezelde de baker naar huis of haastte zich naar de peter en de meter om de geboorte te melden en de doop te regelen. Want dat moest zo snel mogelijk gebeuren.

Sommige welgestelde burgers verstuurden een geboorte- of doopkaartje naar familie en kennissen. Bij de gewone man werd het blijde nieuws mondeling overgebracht. De naaste buurvrouwen kwamen dan vlug de moeder en kind bezoeken en hun gelukwensen aanbieden. Wanneer het gezin behoeftig was, brachten bemiddelde vrouwen eetwaren of versnaperingen voor de kinderen mee. Ze vonden het een eer en een plicht om de eerst dagen een handje toe te steken in het huishouden en de baby te verzorgen.

De baker kwam gedurende een week eenmaal per dag om moeder en kind te verzorgen.

Binnen de drie dagen moest de vader de geboorte op het gemeentehuis aangeven. Daarvoor had hij twee getuigen nodig. Soms waren dat burens, maar meestal wipte de vader binnen bij *Dree Verellen herbergier-blokmaker en swis in de kerk*, of bij diens buurman *Karel Vosters, herbergier-barbier*. Die namen dan tijd om naar het gemeentehuis te gaan. Ze hadden het kind niet gezien, maar ze geloofden de vader op zijn woord. De gemeentesecretaris of de bediende hadden daar niets tegen en lieten de vader en de getuigen een blanco blad in het geboorteregister tekenen. De geboorteakte zou later in sierlijk handschrift ingeschreven worden. Op dat moment was het belangrijker samen een pint te gaan drinken op de kosten van de vader.

Doopsel

Uit angst dat het kind zonder doopsel zou sterven, werd het nauwlettend in het oog gehouden. Uitzonderlijk werd er zelfs 's nachts bij gewaakt om een nooddoopsel te kunnen toedienen. Normaal werd het kindje in de namiddag na de geboorte of de daaropvolgende dag gedoopt. De peter en meter, die al maanden voor de geboorte hadden beloofd die taak op zich te nemen, kwamen in hun beste kleren getooid met juwelen naar het huis van de boreling. Bij een eerste geboorte waren de grootvader langs vaderszijde en de grootmoeder langs moederszijde peter en meter. Voor het tweede kind was het omgekeerd. Vanaf het derde kind kwamen nonkels en tantes aan de beurt, de oudste broer van de vader en oudste zuster van de moeder eerst. Hier was het niet altijd mogelijk om de ideale volgorde te behouden, omdat het aantal nonkels en tantes verschilde in de twee families. Maar nooit mocht een jongere oom of tante de ouderen voorgaan. Dan volgden broers en zusters van de dopeling en zo nodig neven en nichten of vrienden. Kon een peter of meter niet aanwezig zijn dan werd die vervangen door een peetlap, maar die had na de doop geen verplichtingen meer. Vaak werd gezegd dat een kind naar zijn peter of meter aardde.

De baker busselde het doopkind warm in, bond het een mooi mutsje om en trok het een doopkleed of doopmantel. Meer gegoede families hadden een rijk geborduurd of een kostbaar kanten doopkleed aan.

Dat werd met zorg bewaard en ging generaties lang mee. Anderen hadden een minder kostbaar doopkleed. Als men er geen had, wikkelde de baker het kindje in een witte neusdoek.

Op het afgesproken uur trok het groepje met de dopeling te voet naar de kerk. De baker, of indien zij verhinderd was, een buurvrouw, droeg het warm ingeduffelde kind op de arm. Waar het gaanpad te smal was, ging de baker voorop en peter en meter volgden.

In de kerk bleven ze in de laatste rij zitten wachten tot de priester en de koster klaar waren. De koster plaatste twee stoelen achter de laatste pilaar buiten de doopkapel, en wees de peter en meter met de dopeling hun plaats. De baker stond achter de meter, gereed om tijdig de richtlijnen te geven en het mutsje van de dopeling los te maken. De peter gaf het trouwboekje aan de priester en de plechtigheid begon met het opgeven van de namen. Wanneer het een jongen was, bepaalde de peter de eerste naam. Meestal gaf hij zijn eigen voornaam op. Het gebeurde ook wel dat de heilige die op die dag gevierd werd of de patroonsheilige van de vereniging waarvan de peter bestuurslid was, de voorkeur kreeg. Als tweede naam koos men vaak de naam van een onlangs overleden familielid of de naam van de koning. De meter mocht ook een naam toevoegen. Indien de pasgeborene een meisje was, had de meter de eerste keus. Een naam kiezen was een voorrecht waar de meeste peters en meters op stonden.

De eigenlijke doopplechtigheid was in 't Latijn. De koster antwoordde eerst in 't Latijn en vertaalde dan zijn antwoord. Zo konden peter en meter hun inbreng doen: 'ik verzaak', 'ik geloof'. Na een eerste zalving met de olie der catechumenen en de toediening van zout, ging de groep de doopkapel binnen. Terwijl de meter het kind boven de doopvont hield en de peter zijn rechterhand op het kind legde, sprak de priester de doopformule uit en goot driemaal water over het hoofdje van de dopeling. Dan volgde de zalving met het heilig chrisma. De koster stak de doopkaars aan en de priester legde het witte doopdoek over het kind. Hij besloot de doopviering met een 'proficiat'. Hij schreef in 't Latijn het doopbewijs in het trouwboekje, plaatste zijn handtekening eronder en gaf het huwelijksboekje terug aan de peter. Ondertussen nam de baker het kind en pakte het warm in voor de terugtocht. Wanneer een jongen gedoopt was, gaf de peter een fooi aan de priester en de meter gaf er een aan de koster. Was het een meisje dan was het net omgekeerd.

Soms ging men na de doopviering naar de kruidenierswinkel in de dorpskom. Het kind werd er op kussens op twee stoelen gelegd en de peter en de meter kregen koffie met een koekje. Als wederdienst kochten ze een volle *kabas* winkelwaar en wat suikerbonen. De winkelwaar schonken ze aan de moeder en de suikerbonen waren natuurlijk voor de kinderen.

Dan begon het feest. Alle herbergen onderweg werden aangedaan. De fiere peter trakteerde op een of meer borrels en als hij nogal vrijgevig was, gebeurde het dat de vrouwen niet meer in staat waren het kind met zorg te dragen. Als de peter ook boven zijn theewater was, werd de pas gedoopte weleens in de herberg achtergelaten tot iemand het kind kwam ophalen.

Onderweg kwamen kennissen en buurvrouwen kijken hoe mooi en flink het kind was en op wie het geleek. Wanneer de kinderen van de familie en van de naaste burens de stoet zagen aankomen, liepen ze die tegemoet en volgden met stralende ogen de baker met het kind.

Zodra ze in het huis waren, maakte de baker de bussel even los. Dan regende het suikerbonen. In een oogwenk was alles opgeraapt en eerlijk verdeeld. Terwijl de gelukkige kinderen hun suikerbonen bekeken en proefden, gaf de baker het kind aan de moeder. Die gaf het een kus en een kruisje, nam het bij haar in bed en gaf het de borst. De baker, de peter, de meter en de andere aanwezigen gingen aan de koffietafel zitten en aten krentenkoek of versgebakken brood met peperkoek of speculaas. Soms kregen ze nog een borrel en dan was het doopfeest afgelopen.

De Kerkgang

Twee weken na de geboorte deed de moeder haar kerkgang. Vóór die tijd mocht ze niet *over het karspoor*, dit wil zeggen: ze mocht het erf niet verlaten, zelfs niet om naar de zondagsmis te gaan. Sommige moeders stelden de kerkgang een paar dagen uit, omdat ze het erg druk hadden met de baby en het werk in huis en stal.

Enkele dagen voor de kerkgang gingen een paar kinderen van huis tot huis om al de moeders van de wijk uit te nodigen voor die kerkgang. De naaste buurvrouwen kwamen aan huis om het kind aan te kleden en vergezelden de moeder naar de kerk. De andere moeders kwamen in groepjes naar de achturenmis.

In de kerk gingen de moeder en buurvrouwen achteraan zitten tot de pastoor en de koster naar achter kwamen. Dan nam de moeder het kind op de arm. De koster gaf haar een brandende kaars in de linkerhand en met de rechterhand moest ze het uiteinde van de stoel van de priester vasthouden. Zo schreden ze naar het altaar van O.L.Vrouw, uiterst links in de kruisbeuk. Daar plaatste de koster de kaars op een kandelaar. De moeder, met haar kind op de arm, knielde op de altaartrap en de priester las de opdracht van het kind. Als hij de lezing gedaan had, legde hij het scapulier op. Dan nam een buurvrouw

het kind over en hield het gedurende heel de mis op haar schoot. De priester kwam met het geopende boek waaruit hij de gebeden gelezen had, voor de moeder staan. Die kuste vluchtig het boek en legde er een briefje van 1 of 5 fr. In. Tijdens de mis gingen de moeder en de buurvrouwen ook ten offer. Na de mis trok de moeder, gevolgd door de moeders uit de buurt, naar de winkel. Wanneer het een kerkgang met een eerste kind betrof, kreeg ze niet de kans om eerst binnen te gaan. Een of twee vrouwen waren haar voor. Ze openden de deur en poetsten met een netjes gevouwen zakdoek de schoenen van de jonge moeder. Dat betekende dat ze met een fles elixir moest trakteren. De kinderen van de buurt die de mis hadden bijgewoond – en dat hadden ze allemaal –, mochten aan de deur van de winkel een koekje komen halen. Daarna liepen ze vlug naar school. Meestal werd het kind met alles erop en eraan in de winkel op de weegschaal gelegd, voor het een veilig plaatsje kreeg in de buurt van de koffietafel. Terwijl de tien tot vijftien vrouwen gezellig samen aten, vertelden ze over hun bevallingen en het wel en wee van hun jonge kinderen. Soms werden er angstaanjagende verhalen verteld over heksen of andere oorzaken van ziekte en tegenslag. Maar als het elixir de geesten opvrolijkte, werd er ook flink gelachen. Na een paar uur waren de nieuwtjes uit de buurt uitgewisseld. De vrouwen kochten wat winkelwaar en stapten in groepjes naar huis.

De Wieg

“Het gebruik van beweegbare wiegen is nadelig. De wiegelingen welk zij toelaten stillen het kind weliswaar en bereiden het voor tot den slaap, maar oefenen een nadeeligen invloed op zijn hersenen en zijn maag uit (huwelijksboekje 1920).”

Voor de geboorte een wieg kopen of gereedmaken, werd sterk afgeraden en het werd ook niet gedaan omdat de meeste mensen bijgelovig waren en onzeker. Er stierven zoveel kleine kinderen! Pas nadat het kind gedoopt en op het gemeentehuis aangegeven was, zette de vader de wieg in de woonkamer. Bij een eerste geboorte moest een wieg worden gekocht of soms ook wel geleend bij familie of bureu. Als de wieg in Turnhout of Mol gekocht was, werd die met de tram vervoerd tot de dichtsbijzijnde tramhalte. Vandaar droeg de vader ze op zijn schouders naar het huis of iemand kwam met paard en kar om de wieg te vervoeren.

De meeste wiegen waren van hout, met gedraaide stijlen en een kap die neergelaten kon worden. Maar er waren ook ijzeren, zelfs stenen wiegen. De houten wiegen konden schommelen op hun bolle voeten. Andere soorten bewogen aan de ophangpunten.

De vader zorgde voor het vulsel van het bedje. Hij scherfde zuiver haverstro in stukjes van twee tot vier centimeter lang en zifte haverkaf voor het oorkussen. Haverstro is luchtig en best bestand tegen een beetje nat. Haverkaf is zachter en heeft geen naalden zoals de andere granen. De vrouwen moesten het naaiwerk doen, de wieg aankleden en voor dekens zorgen. Aan de binnenkant van de wieg werd meestal een rood- of blauwgeruit katoentje vastgemaakt. Handige vingers wisten ook wel een bijpassende versiering aan de randen te bevestigen.

Wanneer het kindje niet in de wieg lag, mocht er niet gewiegd worden want dat kon ongeluk brengen. Wanneer het kindje in de wieg lag te schreien, moest het wel gewiegd worden. Moeder of grootmoeder die voorzichtig de wieg lieten schommelen en er sussend een wiegeliedje bij zongen, konden zelf genieten van de rust die ze de baby brachten. Maar een grotere broer of zus die zo vlug mogelijk wilde gaan spelen, hadden vaak minder succes omdat het wiegen steeds woester en onregelmatiger werd en van het wiegeliedje niet veel van in huis kwam. Als de baby 's nachts niet ophield met schreien en het koud was, trok een van de ouders vanuit het bed aan een koord om de wieg in beweging te houden. Het

wiegelied werd dan vaak vervangen door een litanie van zelfbeklag. Soms werd het kindje in het bed van de ouders genomen en dat hielp meestal, maar het was een noodoplossing en de baby raakte erop gesteld.

In de winter kon het in zo'n oud huis met een grote schouw erg koud zijn. Dan werd een jeneverstoepe met heet water gevuld, in een flanellen doek gerold en aan de voetjes van het kind gelegd. Een hete steen, een warm strijkijzer of een zakje warm wit zand werden daarvoor ook wel gebruikt. In de zomer zaten er massa's vliegen in huis. Om het kind tegen de vliegen te beschermen werd de wiegekap omhoog gezet en een voile over de wieg gehangen. IJzeren wiegen hadden aan het hoofdeinde een hoge staander. Daaraan was zo'n voile vastgemaakt. Het diende als bescherming tegen insecten of als versiering van de wieg.

Kindervoeding

“Tot negen maanden is de vrouwenmelk, en vooral de moedermelk, het oprechte voedsel van het kind; na drie of vier maanden mag men eene andere spijs (pap enz.) bijvoegen, maar volgens de raadplegingen van eenen geneesheer. Gemengd voedsel, het is te zeggen dat vrouwenmelk en andere spijs bevat, is bijna altijd nadeelig voor zeer jonge kinderen. Gedurende de eerste maand van het leven, geeft men, bij gebrek van melk van de moeder of van een gehuurde minne, koe of geitenmelk, voor de helft met zuiver water gemengd en een weinig gesuikerd. Gedurende de twee volgende maanden mengt men ze met één derde water, en later mag men ze zuiver laten; de mengeling moet maar onmiddellijk voor het innemen gebeuren. Het gebruik van melk eischt eene volstrekte zuiverheid aangaande de gebruikte vaten, vooral indien men gebruik maakt van de zuigflesch; beroemde geneesheren denken overigens, dat die zoogenswijze de gevaren van ziekte en dood bij kinderen grootelijks vermeerdert. Om zich van de goede kwaliteit der melk, die zoo dikwijls vervalscht is, te overtuigen, moet men ze tien minuten doen koken. Van 7 tot 10 maanden mag het kind, behalve melk, een matig gebruik van pappen, eieren en vleessap maken. Later zal het voedsel afgewisseld zijn en in de dag op regelmatige uren verdeeld zijn; de overdaad van spijzen of van eene bijzondere spijs is altijd nadelig; het is ook te begrijpen dat de slechte hoedanigheid van het voedsel ook de ontsteking der maag en van de ingewanden veroorzaakt, ziekten waardoor er zoveele kinderen sterven.

De voedsels buiten het uur van de maaltijd genomen, koeken, suiker, taarten enz. moeten om dezelfde reden, aan de jonge kinderen niet gegeven worden (huwelijksboekje 1920).”

Wanneer de moeder een jaar, of zelfs langer, borstvoeding kon geven, groeide de baby als kool. Maar als ze te weinig moedermelk had, kwamen er problemen. Voor men ingezien had dat het kind te weinig te eten kreeg, had het al dagen, misschien al weken dag en nacht geschreid. Om het schreiende kind te sussen kreeg het een *suikerlots*, een doekje met wat kandij of andere suiker erin. Later werd dat een *tutter* met anijs bevochtend. En maar wiegen!

Als op andere voeding moest worden overgeschakeld, werd uitgezocht hoeveel water en suiker bij de koe- of geitenmelk gevoegd mocht worden. Soms werd botermelk, soms zelfs een soort bierpap uitgeprobeerd. Wanneer het zuigdarmpje aan de fles niet goed gereinigd werd, of men de goede samenstelling van de voeding niet vond, groeide het kind slecht of was het zo overvoed dat het vol brand stond. Een beetje soep, gestampte aardappelen met wat boter, in melk geweekt brood, een puddingpapje een korstje brood of een stukje spek om op te zuigen, dienden als eerste bijvoeding. Groenten en fruit kwamen weinig in de voeding voor.

Kinderziekten

“Een groot getal kinderen sterven vooraleer zij hun eerst levensjaar voltrokken hebben. De grote meerderheid ervan zijn slachtoffers der onwetendheid, van den slenter en van de vooroordelen. Om dien overgrooten doodstol in te perken welke tevens het huisgezin en de samenleving bedroeft en verarmt, is het noodig zekere grondbegrippen van gezondheidsleer met het oog op de kinderen te verspreiden, grondbegrippen die onmisbaar zijn voor moeders wier bezorgdheid moet verlicht worden door lessen der wetenschap en de ondervinding (huwelijksboekje 1920).”

Hoeveel moeders zullen ooit de raadgevingen in hun huwelijksboekje gelezen hebben en opgevolgd? Het schuil, het zuur, overgeven, afgang, longontsteking, huidziekten (brand of haarworm genaamd), stuip, kroep, kinkhoest, (kiekhoest), roodvonk, of rode hond, mazelen, windpokken, oorontsteking, griep, rachitis en andere ziekten kwamen vaak voor? Ze waren het gevolg van slechte hygiëne, verkeerde voeding, gebrekkige verwarming en volksgeneeskundige praktijken die stoelden op geloof, bijgeloof, hekserij, kwade hand en dergelijke. Volgens een huisarts waren de voornaamste oorzaken van kindersterfte: verstikking (te dik toegedekt), overvoeding en bronchitis.

De mensen waren arm en lieten daarom slechts zelden een dokter komen. Er waren bovendien weinig dokters en nog minder afdoende geneesmiddelen. Maar voor elke ziekte was er wel een bezorgde heilige. En er waren volksgenezers die geheimzinnige geneesmethodes aanprezen. Bij kroep bijvoorbeeld, moest een jonge duif bij het kind in 't bed worden gestopt. Die zou de kroep overnemen, sterven en het kind redden. Voor kinderen die niet goed groeiden, bracht de cafébaas uit 'Den Hert', die elke week kalveren in Antwerpen ging verkopen, levertraan mee. Voor eczeem, puisten, schurft en etterende wonden haalde men zalf bij Mie Broos in Herentals. Er waren ook pakdragers of handelsreizigers die daarvoor zalf konden bereiden met verse boter, eierdooiers en scheepsteer. De boter en de eieren werden door de klanten gegeven en de zalf moest niet worden betaald. Voor klanten werd dat graag gedaan. Voor kinkhoest en keelontsteking ging men op bedevaart naar Sint-Pieterskapel. De moeder moest er een speciaal gebed bidden en het kind kreeg wijwater te drinken uit een horentje.

Longontsteking en griep eisten veel slachtoffers. In 1918 heerste een griep epidemie. Er werden in Retie 91 kinderen geboren, waarvan drie levenloos. Dat jaar stierven er tien kinderen die geen jaar oud waren, en zeven tussen een en vier jaar. De volksmond zei dat al wie de negende dag haalde de longontsteking zou overleven.

Engelenmis

Wanneer een kindje gestorven was, ging de naaste buur het overlijden melden op het gemeentehuis. Hij regelde met de pastoor de dag van de begrafenis en bestelde bij een wagenmaker het kistje en het kruis om op het graf te plaatsen.

De grotere ongehuwde meisjes uit de buurt maakten een papieren kroontje voor het overleden kindje en ook voor de dragers: vier schoolgaande jongens uit de buurt, liefst ongeveer even groot. Daags voor de begrafenis, na de schooltijd, gingen de aangeduide dragers naar het kerkportaal en namen daar de gereedstaande berrie met het baarkleed en de vier koorhemden van de misdienaars. Dan gingen ze naar de wagenmaker om het kistje op te halen en ze brachten alles naar het sterfhuis. De vader of de buur legde het dode kindje in het kistje en schroefde dit toe.

De morgen van de begrafenis kwamen de dragers en de ongehuwde meisjes uit de buurt die niet meer naar de school gingen, in het sterfhuys samen. De dragers kregen elk twee geldstukjes. Eén diende voor de offergang tijdens de mis en het andere mochten ze zelf houden. De roketten (koorhemden) werden aangetrokken en het kroontje met achteraan twee papieren lintjes werd op het hoofd gezet. De oudste van de meisjes besliste wanneer de stoet vertrok. Vooraan stapten de vier dragers met het kistje en de jongen die het kruis zou dragen. De vader, in 't zwart gekleed, en de moeder gehuld in een *falie* (een zwarte sluier) en eventueel de grotere kinderen uit het gezin, waren de enige familieleden die meegingen in de rouwstoet. Daarachter volgden de grote meisjes uit de buurt. Bij elk kruispunt hield de stoet halt. Alle mensen knielden neer en baden stil een weesgegroeitje. De dragers verwisselden van plaats en de stoet kon verder naar de kerk. Aan de eerste huizen van de dorpskom stond de wagenmaker met het kruis en gaf dat aan de kruisdrager.

In de kinderlijkmis, de achturenmis, waren meestal een groot aantal kinderen aanwezig. Voor en na de engelenmis, luidden een of twee grotere schooljongens het angelusklokje. Na de dienst werd het kinderlijkje begraven op het kerkhof voor de kerk, daar waar nu de standbeelden van het heilig hart en van Lodewijk de De Koninck staan. Vanaf 1923 werden de kinderen op het nieuwe kerkhof begraven. Als het kistje in het graf was neergelaten en de priester de laatste gebeden had gelezen, namen de dragers het kroontje van het hoofd en lieten het op het kistje neervallen. Ze zetten de berrie in het portaal, legden er het baarkleed en de roketten op en haastten zich naar hun klas. Als ze te laat kwamen, mochten ze zonder verantwoording recht naar hun plaats gaan.

Kledij

De doeken waarin het kind gedraaid wordt zullen zacht, licht en warm zijn; de bussel mag onder geen voorwendsel gesloten worden tot de bewegingen te beletten; hij moet met zekerheidsspelden of linten vastgemaakt worden. De navelband moet tenminste gedurende de eerste maand behouden worden (huwelijksboekje 1920).

De boreling kreeg eerst een naveldoekje en een navelbandje omgebonden. Verder bestond de bussel uit: een driehoekig schouderdoekje, een bredere windel met veiligheidsspelden vastgemaakt, een onder- en een bovenhemdje met lintjes aan hals en mouwen, een dunne en een dikke doek, en een mutsje op het hoofd.

Wanneer de kinderen begonnen te lopen, kregen ze meisjeskleren aan, ook de jongens; Daarom noemde men de eerste levensjaren ook wel de schortjaren. Omdat schoentjes voor veel mensen te duur waren, droegen de lopertjes vaak blokjes (klompjes) die met lintjes aan de voeten werden vastgemaakt.

Vanaf een jaar of drie droegen de jongens een klepbroek met borststuk en pijpen tot over de knieën. Zwarte gebreide kousen tot boven de knieën en een donkere of zwarte voorschoot behoorden, zeker op de gehuchten, tot de gewone kledij. Ook de meisjes droegen donkere of zwarte kleedjes, zwarte gebreide kousen en een voorschoot met lange mouwen.

Leren lopen

“Men moet zich niet haasten het kind te doen lopen; het moet leeren op de grond kruipen en alleen opstaan. Men moet het gebruik van leibanden, wagen, loopmanden enz. verwerpen, welke nutteloos, zoo niet nadeelig zijn voor de goede ontwikkeling van het lichaam (huwelijksboekje 1920).”

Jonge kinderen in een ren (parkje) leggen, deed men vroeger pas als ze aanstalten maakten om te lopen. Wanneer de moeder iets om handen had of in de

zomermaanden

Loopkorven

mee naar het veld moest, werd het kind in een karretje gelegd en moesten grote broer of zus of een kind uit de buurt ermee rondrijden. Ofwel zat de dreumes in een schommelpaard en soms bij grootmoeder of grootvader op de schoot. De voorlopers van de ren waren een loopwagen en een biezen ren (loopkorf) of een omgekeerde wissel mand zonder bodem. Hierin werd het kind onder de armen vastgebonden, zodat het enkele stappen kon doen zonder kromme beentjes te krijgen. Om te voorkomen dat het zijn hoofd zou stoten als het omviel zette men het soms een grote muts op die met *bullen* (doeken) was gevuld – een soort valhelm.

KWARTIERSTATENBOEK

Op de oproep om kwartierstaten te leveren voor een Kempense Kwartierstatenboek kwamen heel wat reacties binnen.

Veertig leden bezorgden ons in totaal 100 kwartierstaten, heel wat inzenders stuurden twee, vier, tot zelfs acht staten op, dit naargelang de probant ouder, of grootouder was.

Dit totaal hebben ik aangevuld met twintig staten die ikzelf in de loop der jaren had opgemaakt. Dit brengt ons op 120 kwartierstaten van personen die voor het overgrote deel geboren en getogen zijn in het Arrondissement Turnhout, van Herselt tot Wuustwezel en van Schilde tot Balen.

Een eerste analyse leert ons dat de meeste staten een volledige invulling van 63 personen hebben, op de uitzondering van kwartierverslies met ongehuwde moeders.

Opvallend is dat in de totaliteit van de inzendingen praktisch geen dubbels voorkomen, maar er zijn zeker verwantschappen te vinden in de staten onderling.

De inzendingen zijn afgesloten en we zijn volop bezig met de samenstelling van het boek. Naast de 120 kwartierstaten zullen wij een index geven van de familienamen die voorkomen en een lijst van de inzenders eventueel al dan niet met hun e-mail adres.

Het bestuur heeft beslist om de uitgave zowel in boekvorm als op CD ter beschikking te stellen van gegadigden. Wij hopen alles klaar te krijgen in de maand oktober 2011.

Voorlopig kunnen wij nog geen prijs plakken op de publicatie, wij onderhandelen een zo gunstig mogelijk prijs.

Omdat de Kempische Genealoog maar driemaandelijks verschijnt zullen we de definitieve prijs via onze website www.vvf-kempen.be kenbaar maken zodra wij die kennen.

Wij danken al de inzenders van harte voor de medewerking aan dit project en hopen in de toekomst nog op hen beroep te kunnen doen.

Vic Bertels

AGENDA

Juli 2011

22 juli	Wat?	Bewerking Renesearchief
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	19u30
	Wie?	VVF-Kempen

Augustus 2011

18 augustus	Wat?	Bewerking Renesearchief
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	19u30
	Wie?	VVF-Kempen

September 2011

7 september	Wat?	Genealogische Vormingsdag
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	VVF-Kempen

15 september

Wat?	Bewerking Renesearchief
Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
Wanneer?	19.30u
Wie?	VVF-Kempen

Oktober 2011

5 oktober	Wat?	Genealogische Vormingsdag
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	VVF-Kempen

5 oktober	Wat?	Voordracht: "Het genealogische programma Aldfaer"
	Waar?	Ridderzaal van het kasteel de Renesse, 2390 Malle
	Wanneer?	19u30
	Wie?	VVF-Kempen, spreker Victor Vanhouche

20 oktober	Wat?	Bewerking Renesearchief
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	19.30u
	Wie?	VVF-Kempen

November 2011

2 november	Wat?	Genealogische Vormingsdag
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	VVF-Kempen

2 november	Wat?	Voordracht : “Wat bieden ons de Mormonen op genealogisch gebied ?”
	Waar?	Ridderzaal van het kasteel de Renesse, 2390 Malle
	Wanneer?	19u30
	Wie?	VVF-Kempen, spreker Jean Huysmans

17 november	Wat?	Bewerking Renesearchief
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	19.30u
	Wie?	VVF-Kempen

19/20 november	Wat?	Genealogisch Weekend
	Waar?	Parochiezaal Lommel Barrier
	Wanneer?	10u tot 17u
	Wie?	Erfgoed Lommel vzw ism VVF-Kempen

27 november	Wat?	Genealogische ontmoetingsdag
	Waar?	
	Wanneer?	
	Wie?	Heemkring “Scilla” Schilde ism VVF-Kempen

December 2011

7 december	Wat?	Genealogische Vormingsdag
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	VVF-Kempen

7 december	Wat?	Voordracht: “Genealogie en emigratie”
	Waar?	Ridderzaal van het kasteel de Renesse, 2390 Malle
	Wanneer?	19u30
	Wie?	VVF-Kempen, spreker Marijke en Jan Verhelst

15 december	Wat?	Bewerking Renesearchief
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	19.30u
	Wie?	VVF-Kempen

April 2012

21 april	Wat?	Nationaal Congres van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde – ‘De mens als archiefbron’
	Waar?	’t Getouw Mol
	Wanneer?	van 10u tot 17u
	Wie?	VVF-Kempen ism Heemkamer Mol en k’Erf

Meer info bij: Frans Renaerts, St. Jozeflaan 78, 2400 Mol, 014/81.48.27
frans.renaerts@busmail.net
Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	D. Verstraeteplaats 5, 2018 Antwerpen (gesloten) nu Sanderusstraat Antwerpen	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruiebekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Kardinaal Mercierplein 6, 2500 Lier	03/480.11.96
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00

De Kempische Genealoog is een uitgave van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor VVF-Kempen te zenden naar:

Frans Renaerts, Sint-Jozefslaan 8, 2400 Mol
frans.renaerts@busmail.net

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)

Website: <http://www.vvf-kempen.be>

Erevoorzitter : Eugene Van Autenboer (†)

Erebestuurslid: Florent Bosch

Ereleden: Elisa Nijs (†)
Jos Van Breen (†)

Voorzitter :

Marc Van den Cloot	Salphensebaan 24, 2390 Malle marc.vandencloot@telenet.be	03/312.26.54
--------------------	---	--------------

Secretaris :

Frans Renaerts	Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol frans.renaerts@busmail.net	014/81.48.27
----------------	--	--------------

Penningmeester :

Victor Bertels	Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle victor.bertels1@telenet.be	03/312.29.89
----------------	--	--------------

Bestuursleden :

Mariette Backs	Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel mariette_backs@hotmail.com	03/383.26.16
----------------	---	--------------

Gerard Keyzers	Berkenlaan 8, 2275 Poederlee gerardus.keyzers@telenet.be	014/88.22.84
----------------	---	--------------

Dago Peeters	Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar dago.peeters@skynet.be	014/55.61.00
--------------	---	--------------

Andre Sannen	Achterbos 208, 2400 Mol andre.sannen@scarlet.be	014/31.93.26
--------------	--	--------------

Herman Van De Leur	Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout hevd1@skynet.be	014/41.67.46
--------------------	--	--------------

Andre Van Steenberghe	Pastorijstraat 19, 2275 Wechelderzande avsteen@pandora.be	03/383.38.69
-----------------------	--	--------------

EDITORIAAL

De “zomer” is alweer voorbij, de jongeren zitten op de schoolbanken en de genealogen bereiden zich voor op de lange avonden om aan hun hobby de werken.

De bestuursleden van vvf-kempen hebben in de vakantie doorgewerkt aan een gezapig tempo. Het Renesearchief werd verder ontcijferd en de voorbereidingen voor het congres in Mol in 2012 werden systematisch aangepakt.

De laatste 4 maanden van het jaar brengen heel wat drukte met zich, wij hebben nog drie sprekers op onze agenda staan, op 5 oktober, 2 november en 7 december (zie ook Agenda). Deze data zijn tevens onze genealogische dagen van het laatste kwartaal.

Omwille van de organisatie van het Nationaal Congres op 21 april 2012 in Mol, hebben we dit jaar afgezien van de inrichting van een cursus familiekunde. Wij voorzien een nieuwe cursus in oktober 2012. Geïnteresseerden kunnen zich nu al kenbaar maken bij onze secretaris.

In onze vorige editie kon je lezen hoeveel tijd en werk onze bestuursleden besteden in VVF-Kempen. Om dit op volle kracht te kunnen blijven doen hebben we echter mankracht nodig, niet alleen bestuursleden maar ook medewerkers die zorgen voor logistieke ondersteuning. Wij denken hierbij aan het aanleveren van teksten voor de Kempische Genealoog, medewerkers om het archief De Renesse te helpen ontcijferen, liefhebbers die bestaande genealogische bestanden willen digitaliseren ... enz. Deze zaken kunnen thuis gedaan worden en vragen dus niet noodzakelijk verplaatsingen.

Een vereniging die leeft moet zich noodgedwongen ook vernieuwen, nadat een nieuw dagelijks bestuur gekozen werd in het voorjaar, wordt volop gewerkt aan “image-building” en vernieuwing van de structuren. De eerste resultaten zijn dat het VCGH (Vlaams centrum voor Genealogie en Heraldiek) volledig zal geïntegreerd worden in de VVF. Nadien zal de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde omgedoopt worden in Familiekunde Vlaanderen. Deze naam dekt dan het volledige gamma van de Genealogie in onze regio. (Stamboomonderzoek, Familiekunde, heraldiek, wapenkunde en DNA-onderzoek). De volgende stap zal zijn het coördineren van gegevens die gespreid zijn over de verschillende centra om ze vlot ter beschikking te kunnen stellen aan onze leden. De afdeling Kempen wil zijn steentje bijdragen in de vernieuwing, de aanzet daartoe is gegevens met de inrichting van het Nationaal Congres volgend jaar.

Vic Bertels

HISTORISCHE EN WETTELIJKE BESCHOUWINGEN

M.B.T. GENEALOGIE

Na de val van het West-romeinse rijk ontstond in verschillende fasen het grote roomse rijk waarbij de geestelijken samen met de Koningen en Keizers de macht in handen hadden en waarbij ketterij met de dood werd bestraft. Het leenstelsel was algemeen in voege. De koning bezat in privé naam het hele grondgebied. Delen van zijn rijk werden uitgeleend aan hertogen en graven. Op hun beurt leenden die kleinere stukken land aan baronnen, kloosters enz. De pacht die de leenman aan de leenheer moest betalen bestond uit geld, goederen, officieren (ridders) en soldaten. De bevolking zelf bezat geen eigendommen en was onderhorig aan de plaatselijke leenman. Iedere leenman paste zijn eigen wetgeving toe, maar op geestelijk gebied was het kerkelijke recht algemeen van toepassing over heel West Europa.

In de 14de eeuw kregen vele plaatsen de titel “ Stad en Vrijheid”. In ruil voor hogere afdrachten aan de leenheer (soms tot het 10-voudige) mochten de steden markten organiseren, kregen zij een plaatselijke rechtbank en mochten zij eigen belastingen innen.

Het concilie van Trente

In de eerste helft van de 16de eeuw ontstond het nieuwe gereformeerde geloof, dat mede door het opkomende humanisme en de boekdrukkunst veel aanhang vond in Duitsland en het noorden van de 17 provincien. Dit gereformeerde geloof (protestantisme) was een reactie op de dwingelandij van de katholieke kerk, en waarbij de teksten van de Bijbel als basis werd genomen. Het protestantisme kreeg meer en meer aanhang en als reactie op deze reformatie werd het concilie van Trente bijeengeroepen (1545-1563)

De besluiten van dit concilie waren zeer strikt:

- het celibaat werd ingevoerd,
- geestelijken kregen een verbod op cumulatie met kerkelijke ambten,
- de Vulgata, de Latijnse Bijbelvertaling, is de standaardtekst voor alle rooms-katholieken,
- de geloofswaarheden van de erfzonde, de zaligmaking, de 7 sacramenten, de aflaten, de heiligenverering en het vagevuur worden opnieuw verduidelijkt en bevestigd.
- Latijn is de enige liturgische taal,
- Priesters moeten een opleiding krijgen in seminaries en om priester te kunnen worden moesten de kandidaten een kwartierstaat van 4 generaties voorleggen waaruit de deugdelijkheid van de voorouders moest blijken (bv. geen onwettige kinderen of “vroeg geboren” kinderen),
- Gelovigen worden onderricht via catechismus en door prediking,
- Bisschoppen moesten theologie hebben gestudeerd waardoor het voor de adel praktisch onmogelijk werd om jonge zonen aan een kerkelijk baantje te helpen,
- Liturgische gezangen kregen een nieuwe vormgeving,
- Het kerkelijke recht werd uitvoerig te boek gesteld en is tot op heden grotendeels ongewijzigd gebleven,
- het doopsel is een sacrament en dient binnen 24 uur te worden toegediend, het doopsel moet ingeschreven worden in een doopregister, (1550)

- het huwelijk, ook een sacrament, moet gesloten worden in een kerk ten overstaan van een priester en getuigen na een drievoudige afkondiging, en vervolgens worden vastgelegd in een huwelijksregister (1550).

Mede door deze strenge besluiten kan de uitdrijving van het protestantisme tot staan worden gebracht.

Als gevolg van de contrareformatie verplicht de landvoogd op 11 juli 1565 de bisschoppen om de beslissingen van het concilie van Trente uit te vaardigen.

Het Oostenrijks bewind

Voor het Oostenrijks bewind is de Kerk “een staat binnen de staat” en keizerin Maria Theresia wil de macht van die Kerk beknotten. Haar zoon Jozef II schafte in 1786 alle kerkelijke broederschappen af, verbood alle kermissen, jubileumvieringen, bedevaarten en processies op een paar streng gereguleerde uitzonderingen na. Bovendien moesten alle kerkelijke goederen worden geteld en moesten de nieuwe priesters een staatsexamen afleggen. Het toewijzen van een vacant pastoorsambt gebeurde niet langer door de bisschoppen, maar door de burgerlijke overheid. Hierdoor leven de clerus en de burgerlijke overheden steeds meer en meer in onmin.

Op 20 februari 1790 overleed Keizer Jozef II en werd hij opgevolgd door zijn broer Leopold II en later bij diens dood door Frans II. Ondertussen werd in Frankrijk in 1792 de 1ste Franse Republiek uitgeroepen.

De Franse revolutie

Na de slag in Fleurus op 26 juni 1794 kwamen de Oostenrijkse Nederlanden onder Frans gezag en kwam er voor ons een einde aan het “Ancien regime”.

Op 16 november 1794 wordt het “burgerlijk huwelijk” ingesteld en op 17 juni 1796 de “burgerlijke stand”. Men beveelt de priesters de parochiale registers (dopen, huwelijken en overlijden) over te maken aan de gemeentebesturen. De “directoire” ontnemt hiermee de belangrijkste sociale functie van de kerk, een functie waardoor de kerk het leven van de parochianen kon controleren. In datzelfde decreet wordt het burgerlijke huwelijk verplicht en wordt een scheiding met wederzijdse toestemming mogelijk. Een kerkelijk huwelijk mag pas na een burgerlijk huwelijk worden voltrokken.

Deze wet op het burgerlijke huwelijk en de mogelijkheid tot scheiden wekt het ongenoegen van de geestelijkheid en de gelovigen op. Heel wat gelovigen weigeren om het burgerlijke huwelijk aan te gaan en huwen toch illegaal in de kerk. Deze periode is gekend als de “gesloten periode”. Deze “illegale” kerkelijke huwelijken zijn niet altijd terug te vinden omdat de registers verborgen werden. Vaak komt het voor dat koppels pas vele jaren na hun kerkelijk huwelijk het burgerlijke huwelijk afsloten. Anderen zijn nooit voor de wet getrouwd.

Het grondgebied van het huidige België en Nederland bestond uit 17 departementen:

- Lys (vergelijkbaar met West-Vlaanderen)
- Hainaut (Henegouwen)
- Sambre et Meuse (Namen)
- Forets (Luxemburg)

- Ourthe(Luik)
- Dyle (Brabant)
- Escaut (Oost-Vlaanderen)
- Deux Nethes (Antwerpen en deels Noord-Brabant in Nederland)
- Meuse Inferieure (Limburg)
- Bouches de L'escaut (Zeeland)
- Bouches du Rhin
- Bouches de la Meuse
- Yssel Superieur
- Bouches de l'Yssel
- Zuiderzee
- Frise
- Ems Occidental

De laatste 8 departementen waren hoofdzakelijk bevolkt door protestanten die al onder het Oostenrijkse bewind rebelleerden. Omdat de rooms-katholieke kerk hier omzeggens geen volgelingen had kenden zij ook de parochieregisters niet. Het verplicht inschrijven in het bevolkingsregister lokte grote verontwaardiging uit en uit rebellie gaf men vaak een valse naam op om te spotten met de opgelegde Franse wetgeving. Namen als “Vroeg in de wei”, “Naaktgeboren”, “Oudbier”, “Haas” enz. vinden hier hun oorsprong.

In de 9 “Belgische” departementen werden kerkelijke huwelijken zonder voorafgaand burgerlijk huwelijk opgespoord en bestraft, wat veel minder het geval was bij de 8 “Nederlandse” departementen. Vooral in het departement BOUCHES DU RHIN werden in schuren en kapellen en net over de grens van het departement, kerkelijke huwelijken ingezegend, vaak door de “Belgische” pastoor die samen met zijn trouwlustig koppel op uitstap ging. Goirle, Eersel, Reusel, Lommel, Luycksgestel zijn hiervoor gekend.

Onvindbare huwelijken vanaf 1797 tot een heel stuk in de 19de eeuw vinden hier hun oorsprong en zijn soms terug te vinden parochieregisters die later toch boven water zijn gekomen.

Theo Peeters

E-mail: theopeeters1@telenet.be

KWARTIERSTATENBOEK

Het eerste Kempens Kwartierstatenboek is klaar om opgemaakt te worden.

Wij hebben in totaal 125 kwartierstaten verzameld die voor het merendeel aangeleverd werden door onze leden. Het boek bevat een lijst met de personen die meewerkten aan de totstandkoming van dit werk, de kwartierstaten en een index op alle namen zoals ze voorkomen in de diverse staten.

De uitgave wordt gepubliceerd in boekvorm en op CD, beide items zijn verkrijgbaar via voorintekening aan gunstvoorwaarden.

De voorintekeningprijs is als volgt:

- Uitgave in boekvorm, ongeev. 150 blz. : 10 euro + 4 euro verzendingskosten
- Uitgave op CD 6 euro + 2 euro verzendingskosten
- Boek en CD samen 14 euro + 4 euro verzendingskosten

De boeken en/of CD kunnen afgehaald worden in ons documentatiecentrum op het kasteel de Renesse te Oostmalle tijdens onze genealogische dagen, elke eerste woensdag van de maand van 15 tot 22u en dit vanaf 7 november 2011

De bestellingen kunnen ook afgehaald worden op de genealogische dagen in Lommel, Schilde of Balen, de data van deze dagen vindt u in onze agenda

De bestelling kan enkel gebeuren door overschrijving op rekening :

IBAN: BE37 8802 1795 7128 van VVF KEMPEN vzw met vermelding:

Kempens Kwartierstatenboek

... ex boek ... ex CD ...ex CD+BOEK

De voorinschrijvingen kunnen gebeuren tot uiterlijk 25 oktober 2011, na deze datum wordt het kwartierstaten boek verkocht aan respectievelijk 12 euro, 8 euro en 16 euro plus eventuele verzendingskosten.

Voor meer informatie zie onze website: www.vvf-kempen.be
of e-mail: victor.bertels1@telenet.be

OP DE VLUCHT IN MEI 1940

De vlucht van twee jongeren uit Mol, behorend tot de “Werfreserve van het Belgische leger”, bij het uitbreken van de tweede wereldoorlog in 1940.

Begin van de oorlog

Toen op vrijdag 10 mei 1940, dat was vrijdag voor Sinxen, voor België de tweede wereldoorlog uitbrak, kregen alle jonge mannen boven de 16 jaar, die bij wet deel uitmaakten van “de werfreserve van het Belgisch leger”, het bevel hun “Eenheid” op te zoeken. Voor Mol en omgeving was dat bestemming Eeklo. Dat bevel werd omgeroepen langs de radio en kenbaar gemaakt via plakATEN. Om zekerheid te hebben, want er waren veel mensen die geen radio hadden, kon je best bij de Rijkswacht inlichtingen nemen want zij hield toezicht op de uitvoering van dit bevel.

Vader Peter Coymans had op zaterdagmorgen deze laatste optie gekozen en kreeg als antwoord: “bevel is bevel”. Hij ging onmiddellijk zijn zeventienjarige zoon Frans opzoeken die in de kerk van Achterbos de mis aan het volgen was. Het was de vigiliedag van Sinxen. Hij vond hem terwijl hij het laatste deel van de litanie van alle heiligen aan het zingen was. Ook Jan en Louis Meynen, zonen van Henri Meynen, “de Parisien” geheten, waren er. Na de litanie repte iedereen zich naar huis om de nodige spullen en mondvoorraad op te halen.

Op weg naar de eenheid

Zo vertrok op zaterdagvoormiddag 11 mei ’s morgens met de stoomtram een groepje van drie jongeren uit Mol-Achterbos. Het waren Frans Coymans, en Jan en Louis Meynen.

Het bleek echt oorlog te zijn; de tram werd meerdere keren onder vuur genomen door de Duitse jagers en reed dan ook niet verder dan Oostmalle. Iedereen stapte af en ging te voet richting Antwerpen. In Schilde sneuvelde in de gracht naast de weg, op enkele meters van Frans Coymans, Frans Cornelis uit Millegem onder het mitrailleurvuur van een patrouillerende jager. In Antwerpen sliepen ze in het station en de volgende dag namen ze op linkeroever de trein naar Gent. Ook die trein werd onder vuur genomen. Hindernissen bij de vleet!

In Eeklo aangekomen werden deze jongeren ondergebracht bij burgers, in scholen en in openbare gebouwen. Maar ze bleven zonder informatie en zonder eten op een pollepel kippensoep na.

Op de vlucht

Op het thuisfront was vader Meynen, die zijn twee zonen had zien vertrekken zeer zenuwachtig. Ook zijn derde zoon Gustaaf (Staf) die op internaat was bij de Passionisten in Kortrijk, was die zaterdag wegens het oorlogsgebeuren onmiddellijk naar huis gestuurd waar hij 's avonds nog is kunnen aankomen.

Vader Meynen besliste na een nachtje slapen of misschien niet slapen, om met zijn zoon Staf alhoewel nog geen volle 16 jaar het hazenpad te kiezen. Hij betrouwde de Duitsers niet. Hij had immers de eerste wereldoorlog meegemaakt. Zijn vrouw zou voor de andere kinderen zorgen. Ze verdeelden het geld in twee.

Vader en zoon Meyen, beiden met de fiets, vertrokken naar het Westen op zoek naar zijn zonen die normaal in Eeklo zouden moeten zitten.

Naar Turnhout rijden zat er niet meer in want de brug aan den Donk was reeds opgeblazen. Ze volgden dan maar het kanaal richting Herentals. Van daaruit ging het richting Antwerpen, de Schelde over eveneens naar Eeklo. Onderweg waren er nog veel jongeren die in die richting trokken. Ze werden ook gehinderd door de vele vluchtelingen uit Antwerpen en de Kempen die richting zee en zo naar Frankrijk gingen. Ze deden er twee dagen over. Ook de vader van Frans Coymans samen met enkele boeren uit Achterbos namen de fiets om richting kust te vluchten hun zonen achterna.

Op weg naar Eeklo werden ze geconfronteerd met kilometers lange rijen jongeren, die in de richting van het Westen stapten. Eigenlijk wisten ze niet waarheen ze gingen. Zij stapten op de kasseien terwijl de fietsers de aarden zijpaden namen. Vader en zoon Meynen, die per fiets waren, reden op het zijpad en hielden de rijen jongeren in de gaten om te zien of hun jongens er niet tussen zaten.

Niettegenstaande de chaos die er op de wegen heerste bereikten ze Eeklo. Buiten Frans Coymans, Jan en Louis Meynen vonden ze er ook Paul Baksteen (zoon van Dirk Baksteen) en de twee gebroers De Berraly, zonen van de belastingsontvanger. Ook vader Coymans met zijn gezelschap kwamen in Eeklo aan en vond er dolgelukkig zijn zoon terug.

Naar Frankrijk

Op het marktplein werd besproken wat ze nu verder zouden doen. De boeren uit Achterbos wilden verder vluchten maar vader Meynen wilde bij zijn zonen blijven. Het statuut van "reservist" was bepalend voor de jongens. 's Anderendaags kwam er wel schot in de zaak. Verzameld op een weiland niet ver van het centrum kregen ze het bericht: "Vertrekt dringend naar Frankrijk".

Ondertussen was vader Coymans en zijn gezelschap al verder gevlucht. Ze bereikten Lichtervelde maar beslisten daar, gezien de geruchten over de vorderingen van de Duitsers, om terug te keren naar huis. Eenmaal thuis was moeder Coymans verbolgen omdat hij hun zoon Frans niet meegebracht had.

Vader Meynen trok met zijn groep van zeven jongens en met twee fietsen, langs minder drukke wegen, om de massa vluchtelingen te mijden, richting Frankrijk. Het ging over Ruiselede naar Tielt. Maar toen herinnerde vader Meynen zich dat Staf nog twee dekens had in het internaat te Kortrijk en die konden weleens van pas komen. Staf ging die halen. Zo trokken ze allen opnieuw richting zuiden. De laatste nacht voor de grens kregen ze overnachting bij de paters van Westvleteren. De zwerftocht door Frans Vlaanderen ging langs kleine dorpen met Vlaamse namen. Bij alle perikelen trachtte het groepje in leven te blijven en het hachje te redden; er werd geslapen in stallen en schuren, soms in een soort

jeugdherberg of school. Dat en de bevoorrading waren hoofdzaak. Ze werden er ook geconfronteerd met haveloze Franse soldaten.

Duinkerken werd al volop bestookt met veel luchtgevechten. Maar toch nam vader Meynen zijn zeven beschermelingen mee via Duinkerken tot voorbij Grevelingen (Gravelines). Daar botsten ze (waarschijnlijk op 25 mei) op horden Franse soldaten die zich gingen opstellen om de Duitse legers, die zich een beetje verder ophielden, te gaan bevechten. Verder doorgaan naar het zuiden was onmogelijk en vader Meynen besliste binnen het gebied te blijven. Er werd even aan gedacht om mee in te schepen naar Engeland, wat wellicht zou gebeurd zijn, als vader Meynen “de Parisien”, die zich de laatste wereldoorlog herinnerde bij de Engelse Marine, ze niet weerhouden had.

Terug naar huis

Ze keerden dan maar terug naar het Belgisch grondgebied en na een paar dagmarsen kwamen ze in de omgeving van Koksijde, niet ver van het vliegveld dat toen ingenomen was door de Engelsen. Ze hadden overnachting gevonden in de schuur van een boerderij. Daar waren heel wat Engelse soldaten opgesteld met een batterij geschut om de Duitser, die oprukten naar Duinkerken, tegen te houden. Ze deelden de keuken met de Engelsen. Na de bizarre tocht vol narigheden beleefden ze hun “kermisdagen” tussen de Engelse soldaten en genoten van de weelderige soldatenkeuken van dit goed uitgeruste leger met keurige soldaten. Bij de aftocht van de Engelsen op 31 mei werd alles achtergelaten en mochten de Belgen helpen bij het onklaar maken van hun voertuigen. (28 mei was al voorbij en België had inmiddels gecapituleerd) Ze vonden een massa aan materialen en voedingswaren. Terwijl ze aan het zoeken waren, waren er langs alle zijden beschietingen door Duitse artillerie en luchtbombardementen. Gustaaf ging schuilen onder een tankwagen die half in de gracht lag. Louis zat in de cabine te proberen de wagen aan de praat te krijgen. Wanneer het gevaar even geweken was kroop Gustaaf van onder zijn schuilplaats en ging naar zijn broer die lijkleek en versteven in de cabine zat, gelukkig levend.

Wat was er gebeurd? Enkele meters voor de plaats waar zij schuilden was er een inslag geweest van een projectiel die twee Franse soldaten, die daar nog waren, had getroffen. De ene was zijn borstkast vol bloed maar leefde nog, de andere had geen schedel meer. De kinderen gingen vader Meynen halen die wat verderop aan een kruispunt stond. Hij kwam kijken, nam de soldaat op maar liet hem terug neer. Hij was gestorven, zijn geweer was geplooid en doorboord. Ondertussen passeerden twee Engelse rode kruis wagens die echter doorreden richting Duinkerken.

Dan besliste vader Meynen om met zijn beschermelingen terug te gaan naar Mol.

Na het vertrek van de Engelsen zijn ze nog ter plaatse gebleven tot het Duitse leger, op weg naar Duinkerken, voorbij was. Dan zijn ze met de nodige mondvoorraad vertrokken. Ze kwamen langs gehavende dorpen en weiden met dode dieren, een gruwelijk zicht. Op weg naar de Kempen.

Ondertussen was Vlaanderen bezet door de Duitsers. De terugtocht naar huis gebeurde te voet en soms met voertuigen van de Duitsers die de aangeboden Engelse sigaretten erg apprecieerden.

De tocht eindigde zoals hij begonnen was: De stoomtram bracht hen behouden terug tot op “Den Donk” aan het kanaal.

*Frans Coymans is geboren te Mol Achterbos in 1923 en is de zoon van Peter Jan Coymans geboren in Achterbos in 1895 en er overleden in 1985 en Maria Gevers.
Frans is gewezen bibliothecaris van Mol, nu op rust.*

*Gustaaf Meynen (Staf) is geboren te Mol Achterbos in 1924 en is de zoon van Henri Meynen geboren in Levallois-Peret (Parijs vandaar zijn bijnaam de Parisien) in 1888 en overleden te Achterbos in 1973 en Maria Meynen.
Staf is missionaris bij de Passionisten in Wezembeek-Oppem.*

Deze wedervarens werden opgetekend door Frans Coymans en Gustaaf Meynen en samengebracht door Frans Renaerts.

BELGISCHE SOLDATEN

Regelmatig komen er vragen om inlichtingen betreffende de militaire dienst van verwanten of soldaten uit de eerste of tweede wereldoorlog.

Het Belgische leger beschikt over een eigen documentatiecentrum waar alle gegevens van personen die ooit in militaire dienst geweest zijn bewaard worden. Hieronder vind u de coördinaten waar u inlichtingen kan inwinnen

- **Het documentatiecentrum van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis, Jubelpark, 1000 Brussel tel: 02.737 79 33**
bewaart de persoonlijke dossiers van officieren en van de oudere soldaten (dit zijn militairen die geboren zijn voor 1 januari 1892)
website: www.klm-mra.be
mail: info@klm-mra.be
Het documentatiecentrum is open van dinsdag tot vrijdag van 9u tot 12u en van 13u tot 16u30
- **De sectie archieven in Kwartier Koningin Elisabeth,** is in Evere gevestigd en bewaart de jongere dossiers (soldaten en onderofficieren die na 31 december 1891 geboren zijn.
Het adres: HRG-A/N-Archieven, Kwartier Koningin Elisabeth Blok 5, Eversestraat 1, 1140 Brussel tel. 02 701 33 50
Openingsuren: maandag en woensdag van 9u tot 15u30 of op afspraak.

LEDENLIJST SINT SEBASTIAENSGILDE ARENDONK

Naam	1 ^{ste} intrede of vermelding	laatste vermelding of overl. †	Naam	1ste Intrede of vermelding	laatste vermelding of overl. †
Aarts Gust	1920	1925	van Beneden Pierre	1912	1914
Aerts Jan	1680		van den Berg L.	1929	
Aerts, Job de Jonge		1683	van den Berg Per	1929	
Aerts Peeter	1840	1878 †	Van den Bergh Antonius Gregorii	1757	
Aerts Willem den oude	1680	1683	Bergmans Jacobus	1868	
Aerts Willem	1680		Beyens Wilhelminus	1797	
x Dens Elisabeth			van Beyrs Hendrik	1757	
Arts Peeter	1851	1878 †	de Bie Hendrik	1683	
Van Ackerveken Louis	1974	1977 †	Hoofdman x Maria Wijnen xx Margaretha		
Adriaensen Jan	1668	1693	Janssen		
Adriaensen Jef		1952	de Bie Jozef	1965	
Adriaensen Karel (djob)		1971	de Bie L.	1878	
x Marien Marie Theresia			Blaas Evert	199	1999 †
Adriaensen Victor	1977	1978 †	Bleys Faes J.	1807	
x Aloysia Geudens			Bleys Jan	1878	1929
Adriaens Govert	1680	1705	Bleys Machiel	1680	1683
Backx Peeter	1878		Blockx ?		1960 †
Bastiaans Jos	1899	1929	x Pauwels Anna		
Bastiaensen J.		1935	Blockx Aloysius	1807	1812 †
Bastiaensen Jan V.	1899	1930	Blockx Antonius	1810	
xAnna C.M. Goris			Blockx Geeraart	1819	1852
Baten Cornelis	1684		Blockx Louis	1878	1899 †
Bautselen Adriaen		1780	Blockx Louis		1914
van Beers D.C.	1796	1866 †	Bloks H.	1877	1878†
van Beers Dirk	1822		Boermans Jukia		1967
van Beers F	1874	1878 †	Boermans L.	1878	
van Beers Fr	1934		Bolck Dominicus	1847	
van Beers Gijsbrecht		1777	Bogers Jan	1899	1923 †
van Beers Godefridus	1852		Boogers Jacobus		†
van Beers Govaert		1744	Boogers Peeter	1807	1845
x Margaretha van Hout			Boogers Peeter	1914	
van Beers Merten	1878		Borgens W.	1952?	
van Beers Nicolaes	1972		Borgmans Peter	1867	
Beirens René	1933	1952 †	Borgmans W.	1852?	1866 †
koning 1936			Bormans Jos	1852	1878
			Bos Jansen J (?)		1878 †
			Bosch Dominicus	1852	1863
			Koning 1858 en 1861		
			Bosch J.		1878

Bosch J.		1866 †
Boudewyns P.	1847	1857 †
Boullaert Frans		1832
Bresse(rs)lers Cornelis	1780	
Bressens Eemert Mil	1929	1936
de Brock Jehan	1929?	
Broeckx H.	1852	
Broks Willem	1843	1862
de Brouwer Gerard	1929	
Bruyndonck Jan	1929	1935 †
Bruyndonckx Desire		1929
Bruyndonckx Jan	1840	1847
Bruijninkx Adriaen	1912	1931
Bruininkx Martinus	1878	1899 †
Bruyninckx A.	1853	1871 †
Bruyninckx Fr.	1899	
Bruyninckx J.	1825	1827
Bruynings Jaan	1912	1929
Bruyninkx A.	1878	1899 †
Burmans Jan, Koning		
Cambré Alfons	1955	
van Camforts Joachim	1919	1929
Camforts P.	1952	1956
Campforts Dierick	1866	1914?
van Campforts Djop	1925	
Camtfort Peer	1866	1914 †
Carpentier Frans	1930	
Carpentier J.	1929	1930
Carpentier Louis	1957	
x Berta Crol		
Kerpentiers A.		1852
Ceels Nicolaes	1680	
Ceelis Peeter	1847	
Ceels Christiaan	1680	1683
Hoofdman		
Ceels Jan	v1660	
Ceels Peeter	1680	1683
Seles Peeter		1841 †
Cla(e)sen F.		1860 †?
Claes Govert		1748
x Margaretha Claes		
Claesen Adriaen	1780	
Claesen L.		1767
Claesen W.	1852	1856
Claessen August	1931	

Vaandrig		
Claessen Charel	1933	
Claessen Henri	1922	1929
Claessen Jos	1958	
Speelman, Hoofdman		
Claessen Marcel	1965	1998
griffier		
C laessen Nicolaas	1738	
x Elisabeth Cnaeps		
Claessen Willem	1867	
Claessens Gust	1878	
Claessens Jaan	1878	1899 †
Claessens Peer	1905	
Claessens Peter	1876	1899 †
Claessens Tist	1918	
Clasen Adriaen		1804
Clasen J.		1878
Clasen Jan	1680	1683
Clasens Peer	1878	1929
Klasen Peter		1778
Cnaeps Cosmas jr.	1683	1700
Koning		
Cnaeps Cosmas sr.	1615	
Hoofdman		
Cnaeps Hendrik	1678	1683
x Joanna Vennen		
Knaeps Jan	1780	1788
Cools Adam	1679	
Cools Arjaen	1807	1847
Cools Joris	1956	1961
Cools Louis	1947	1959
x Martha Dillen		
Cornelissen Tist	1878	1914 †
Corseman Jansen		1795
Corsten W.		1878
Craem Thomas	1746	
Cremers Jacobus	1615	
Cremers Jacobus		1682
x Elisabeth van Neer		
Cremers Jacobus		1679
x Elisabeth van Neer		
Croels A.	1852	1866 †
Croene Adriaen		1758
x Anna De Vocht		
Croenen Martinus	1807	

Crols Adam, Koning 1683 1706
x Helena Crols
Crols Adriaen 1841 1858
Crols Arjaen 1828
Crols Godefridus 1878 1931 †
Crols Hendrik 1615
Alferis, Koning
Crols Pauwel 1680
x Maria Hendrickx
Crols Peeter 1679
x Catharina Geerts
Crols Peeter Bartholomeeuszn.1690
Crols Peeter 1805
Crols Willem 1680
Cuipers Ch
Cuipers P, Koning 1869 1881
Cuypers Jan 1818 1847
Kuypers Jan, Koning 1807 1878 †
Kuypers L. 1876 †
Kuypers P. 1876
Kuypers Wilhelm 1778 1780
Cuylen P. 1878 1885 †
Cuylits Petrus 1878 1914
Cuylits Frie 1878 1929
Hoofdman
Cuylits P 1878
van Dael Frans 1921 1935 †
Daems Thomas 1759
Daschewan
Debois Guiliam 1963 †
Declerck Jef 1933
Dens Adriaen 1641 1704
Koning, Hoofdman,
Dens Augustijn 1711
x Goris Helena
Dens Dielis 1687 1704
Hoofdman
Depont Jan 1680
Dermond Jan 1803
Dermonde Jan 1783
Hoofdman
van Deuren Fr 1935
van Deuren Guy 1998
griffier, schatbewaarder

van Deuren Jef 1946
van Deuren Jef 1972
Koning
van Deuren Marten 1953
Deyckmans Peter 1679 1694
x Cornelia Potters
Dielen Jan 1680
Diercx Roeland 1752
x Goris Elisabeth
Dierickx Job 1680 1683
Dieryns Bar 1822
van Dijck Francis 2000
van Dijck Paul 2000
Dockx Jan 1899
Doesselmans J. 1852
Donders Merten 1899 1926 †
van Dooren Jan 1959 1964 †
Dubois Guillaume 1960
van Eemeren Bart 2001
van Eemeren Frans 1909 1914
van Eemeren Henri 1930
Koning
van Eemeren Henricus 1841 †
van Eemeren Martinus 1802
van Eemeren Sus 1929
Eggers Felix 1806 1807
Eissens Jan 1914
Elsen Adriaen 1899 1929
Elsen Jan 1840 1847 †
Elsen Joseph 1779
x Luijckx Elisabeth
Elzen J. 1919
Embrechts Fons 1929 1951
Emsens Jean- Ere-hoofdman
Engelen Jan 1742
x Margaretha Jacobs
Espels Jaak 1974
Eijsens Jan 1899 †
Everaerts L 1967
x Maria Maes
van Eyck Jan Baptist
Koning in 1722
(wordt vervolgd)

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

Bedankt

U hebt het al gelezen in dit blad, het Kempens kwartierstatenboek is klaar. Wij willen hier al diegenen die ons kwartierstaten bezorgd hebben van harte danken voor hun medewerking. Zonder deze bijdrage hadden wij dit niet tot stand kunnen brengen.

E-mail adressen

Van heel wat leden beschikken wij al over hun e-mail adres. Om u nog sneller te kunnen informeren en ook omwille van kostenbesparing vragen wij U ons uw e-mail adres te bezorgen, eventueel met de vermelding dat je de Kempische Genealoog niet meer in brochure vorm wil ontvangen. Je kan hem dan altijd nog downloaden van onze website. Wij geven u een seintje als een nieuwe KG beschikbaar is.

Najaars activiteiten

Er staan nog 3 voordrachtavonden op onze agenda

Op **5 oktober** geeft Victor Vanhouche ons een inzicht in het genealogisch programma Aldfaer. Het is een Nederlandstalig en gebruiksvriendelijk programma om uw familiegegevens in te geven. Het kan gratis gedownload worden van het internet.

Iedereen die al wat opzoeken gedaan heeft naar zijn familie weet dat de Mormonen pioniers zijn op dat gebied. In Salt Lake City hebben zij kilometers namen van over de hele wereld. Op **2 november** geeft Jean Huysmans ons een uitgebreid inzicht in wat de Mormonen ons te bieden hebben. Zeker niet te missen.

Zoeken over de grens, het is een courant gegeven voor een familievorsers. Waarom en waarheen emigreerden onze voorouders. Hoe kunnen we hen nog terugvinden? Op deze vragen zullen Marijke en Jan Verhelst op **7 december** een antwoord trachten te geven (zie ook onze agenda)

Genealogische dagen

Op 20 november in **Lommel**, op 27 november in **Schilde**, en op 4 december in **Balen** kan je terecht bij diverse standen die met familiekunde te maken hebben. Een gelegenheid om je vragen te stellen en opzoeken te doen. VVF-Kempen is op deze drie dagen aanwezig met uitgebreide gegevens over de BS en PR van de Kempense Gemeenten. Wij verwachten U, (zie ook onze agenda)

Schenkeningen

Theo Peeters van Turnhout vond in het oud gemeentehuis te Tielen een register met huwelijken uit de besloten periode 1797-1803. Deze huwelijken zijn niet opgenomen in de bewerkingen van Vic Bertels van Kasterlee die zich in onze bibliotheek bevinden. Het zijn in totaal 90 huwelijken die een moeilijke periode kunnen overbruggen. De copies van de originele akten en de bewerking ervan zijn nu beschikbaar.

Volgende personen schonken ons bidprentjes en/of rouwbrieven

Domien Poorters van Zoersel

Ivo Tiebos van Oevel.

De heemkundige kring van Malle bezorgde ons een groot pakket van bidprentjes en rouwbrieven die zij dubbel hadden in hun verzameling.

Herman Van Reusel van Olen bracht een aantal dozen met rouwbrieven en bidprentjes hoofdzakelijk uit de streek Mol, Geel, Herentals.

Wij danken deze milde schenkers van harte.

AGENDA

Oktober 2011

5 oktober	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Genealogische Vormingsdag Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 15u tot 22u VVF-Kempen
5 oktober	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Voordracht: "Het genealogische programma Aldfaer" Ridderzaal van het kasteel de Renesse, 2390 Malle 19u30 VVF-Kempen, spreker Victor Vanhouche
20 oktober	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Bewerking Renesearchief Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle 19.30u VVF-Kempen

November 2011

2 november	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Genealogische Vormingsdag Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 15u tot 22u VVF-Kempen
2 november	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Voordracht : "Wat bieden ons de Mormonen op genealogisch gebied ?" Ridderzaal van het kasteel de Renesse, 2390 Malle 19u30 VVF-Kempen, spreker Jean Huysmans
17 november	Wat? Waar?	Bewerking Renesearchief Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle

	Wanneer?	19.30u
	Wie?	VVF-Kempen
20 november	Wat?	Genealogisch Weekend
	Waar?	Buurthuis “De Kom” Lommel Kolonie
	Wanneer?	10u tot 17u
	Wie?	Erfgoed Lommel vzw ism VVF-Kempen
27 november	Wat?	1ste Stambomendag te Schilde
	Waar?	Zaal “De Wip”, Speelhofdreef 4, Schilde
	Wanneer?	10u tot 17u
	Wie?	Heemkring “Scilla” Schilde ism VVF-Kempen
December 2011		
4 december	Wat?	Genealogische ontmoetingsdag
	Waar?	Oud Gemeentehuis
	Wanneer?	10u tot 17u
	Wie?	Erfgoed Balen ism VVF Kempen
7 december	Wat?	Genealogische Vormingsdag
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	VVF-Kempen
7 december	Wat?	Voordracht: “Genealogie en emigratie”
	Waar?	Ridderzaal van het kasteel de Renesse, 2390 Malle
	Wanneer?	19u30
	Wie?	VVF-Kempen, sprekers Marijke en Jan Verhelst
15 december	Wat?	Bewerking Renesearchief
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	19.30u
	Wie?	VVF-Kempen
April 2012		
21 april	Wat?	Nationaal Congres van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde – ‘De mens als archiefbron’
	Waar?	’t Getouw Mol
	Wanneer?	van 10u tot 17u
	Wie?	VVF-Kempen ism Heemkamer Mol en k’Erf
Meer info bij:	Frans Renaerts, St. Jozeflaan 78, 2400 Mol, 014/81.48.27 frans.renaerts@busmail.net Op onze website: http://www.vvf-kempen.be	

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	D. Verstraeteplaats 5, 2018 Antwerpen (gesloten) nu Sanderusstraat Antwerpen	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteenweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Kardinaal Mercierplein 6, 2500 Lier	03/480.11.96
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00

De Kempische Genealoog is een uitgave van Familiekunde Vlaanderen, Regio Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor Regio-Kempen te zenden naar:

Frans Renaerts, Sint-Jozefslaan 8, 2400 Mol
frans.renaerts@busmail.net

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)

Website: <http://fv-kempen.familiekunde-vlaanderen.be>

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (†)

Erebestuurslid: Florent Bosch

Ereleden: Elisa Nijs (†)
Jos Van Breen (†)

Voorzitter :

Marc Van den Cloot	Salphensebaan 24, 2390 Malle marc.vandencloot@telenet.be	03/312.26.54
--------------------	---	--------------

Secretaris :

Frans Renaerts	Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol frans.renaerts@busmail.net	014/81.48.27
----------------	--	--------------

Penningmeester :

Victor Bertels	Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle victor.bertels1@telenet.be	03/312.29.89
----------------	--	--------------

Bestuursleden :

Mariette Backs	Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel mariette_backs@hotmail.com	03/383.26.16
----------------	---	--------------

Gerard Keyzers	Berkenlaan 8, 2275 Poederlee gerardus.keyzers@telenet.be	014/88.22.84
----------------	---	--------------

Dago Peeters	Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar dago.peeters@skynet.be	014/55.61.00
--------------	---	--------------

Andre Sannen	Achterbos 208, 2400 Mol andre.sannen@scarlet.be	014/31.93.26
--------------	--	--------------

Herman Van De Leur	Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout hevd1@skynet.be	014/41.67.46
--------------------	--	--------------

Andre Van Steenberghe	Pastorijstraat 19, 2275 Wechelderzande avsteen@pandora.be	03/383.38.69
-----------------------	--	--------------

EDITORIAAL

“Terugkeren naar de plaats van de geboorte of een stamboom opmaken behoren tot de activiteiten waar ons welbevinden beter van wordt”

Deze tekst komt uit het boek “The World book of Happiness” van onze landgenoot Leo Bormans dat door Europees President Herman Van Rompuy zal overhandigd worden aan de wereldleiders : Obama, Sarkozy, Merkel en Poetin.

Het citaat bevestigt wat wij al jarenlang ervaren, de resultaten die bekomen worden met stamboomonderzoek en familiekunde geven steeds weer een gevoel van geluk en voldoening als we iets nieuw of bijkomend gevonden hebben.

Als u de voorpagina van ons tijdschrift bekijkt zal je merken dat de hoofding een naamsverandering ondergaan heeft. Zoals wij al eerder gemeld hebben wordt de naam van onze vereniging “Vlaamse Vereniging voor Familiekunde Regionale afdeling Kempen” gewijzigd in **Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen vzw**

Gelijktijdig met de nieuwe naam zullen nationaal ook een aantal structuurveranderingen doorgevoerd worden, dit op aandringen van de Vlaamse Overheid, waar we voor een groot deel van afhangen om onze financiële huishouding in evenwicht te houden.

Een van de belangrijkste zaken voor een vereniging als de onze is een algemene naambekendheid verwerven. Wij moeten ervoor kunnen zorgen dat personen die hun stamboom opmaken, automatisch de link leggen naar Familiekunde Vlaanderen. Wij beschikken immers over vier grote documentatiecentra en heel wat regio's hebben een uitgebreide bibliotheek met genealogische gegevens uit hun wervingsgebied.

Wie een stamboom opmaakt stelt al snel vast dat zijn voorouders van overal kunnen komen. Plaatsen waar je documentatie kan vinden over een ganse regio, provincie of landstreek betekenen zowel besparing van tijd als van verplaatsingen. Veel gegevens op één locatie vinden is voor de vorser altijd een winstpunt.

Wij hebben al jaren een streefdoel voor ogen om zoveel mogelijk bronbewerkingen te verzamelen in onze bibliotheek. Naast de tientallen boeken met bewerkingen, beschikken wij eveneens over een digitale versie van de bewerkte gemeenten, zowel uit onze regio als uit aangrenzende gemeenten in Nederland. Wij streven naar een full-service. Tegen het einde van 2011 zullen wij op onze website een nieuwe volledige versie van onze inventaris opnemen. De aanwinsten die we in 2011 deden zijn erg omvangrijk en vergroten uw kansen om zoveel mogelijk op één plaats te vinden. Hebben jullie vrienden of kennissen die hun stamboom opmaken en nog niet vertrouwd zijn met ons, wijs hen de weg, geef hen ons adres of website. Zo draagt iedereen zijn steentje bij tot de naambekendheid van Familiekunde Vlaanderen. Het succes van ons “Kempens Kwartierstatenboek” is het beste bewijs dat wij op onze leden kunnen rekenen.

Aan allen een zalig Kersfeest en een vreugdevol 2012, misschien zien we u op onze jaarvergadering in Mol.

Vic Bertels

DE OORSPRONG VAN HET DORP “MEER”

De schrijfwijze van de naam wisselde in de loop der tijd van Mera, Mere 122, Merenam, Meere 1496, 1526, Meir(e) ⁽¹⁾ tot het huidige Meer 1836. De betekenis duidt op een waterrijk gebied, een moerassige laagte. Een verwijzing hiernaar is niet alleen de rivier de Mark, maar ook het ongewoon aantal beken en lopen die vermoedelijk van nut geweest zijn bij heet droogleggen en het vruchtbaar maken van het gebied. (zie de Beek, de Raamloop, Blauwputtenloop, Blankenaartloop, Moerkensloop, Meerloop, Wouwerloop, Leiloo, Witvenloop...)

Ten zuiden van de John Lijsenstraat, in het natuurgebied de Meirberg en de aanpalende zone langs de kettingdreef, het Groot Meir, gebeurden belangrijke archeologische ontdekkingen, door vakspecialisten beschouwd als wereldberoemde vindplaatsen. De Meirberg vormt een laatste overblijfsel van de fossiele zandruggen die materiële getuigen bevatten van de prehistorische mens onder meer vuurstenen, werktuigen en houtskoolconcentraties. De opgegraven en bestudeerde Neolithische Tjongervindplaats, bestaande uit drie sites, getuigt van menselijke activiteit in het Mesolithicum of de Midden Steentijd (15000-3500 vC). Een oppervlakteprospectie heeft aangetoond dat de bodem van het terrein nog meerdere sites bevat. Op het gehucht Hoogeind, in de nabije omgeving van Gaarshof nr 3 werden paalsporen gevonden van een nederzetting uit de IJzertijd; sporadisch gevonden vertrapelde scherven in dezelfde regio verwijzen naar het laat Tènetijdperk (470-57 vC). Zeker is dat vanaf de Merovingse periode (vijfde tot tiende eeuw) het Hoogeind in Meer opnieuw bewoond werd: bij zavel uitgravingen in 1948 werd tegenover Gaarshof nr 20 een lage grote grafheuvel met een aantal Merovingse crematiegraven vernield.

Terwijl Hoogstraten en Wortel ontstonden als afsplitsingen van het moederdorp Vorsel (Rijkevorsel), ontstond Meer, evenals Meerle en Minderhout, als onderdeel van het Land van Breda. Op het einde van de twaalfde eeuw was Meer een ‘allodium’, een onafhankelijk, zelfstandig vrijgoed waarvan de heer de volledige eigendom bezit en aan niemand hulde of trouw verschuldigd is. De oudste gekende heer is Wouter van Meer (ca 1160-1216?). De familie van Meer behield de heerlijkheid tot na het afsterven van de laatste uit het geslacht, Margaretha van Meer, in 1278. In de daaropvolgende decennia viel het dorp, samen met Meerle en Minderhout, in de handen van de heer van Hoogstraten, Jan I van Kuik. Voor Meer zou dit plaatgevonden hebben tussen 1278 en 1338. Als deel van het Land van Hoogstraten stond Meer achtereenvolgens onder de heren van Kuik (1303-1442) met een onderbreking in 1363-1381 door tussenkomst van Gerard III van Vorselaar, Frank van Borselen (1442-1470), Jasper van Culemborg (1470-1504), Elisabeth van Culemborg (1504-1516), de graven de Lalaing (1516-1709), en de hertogen van Salm-Salm (1740-1795). Nadat het Franse bewind komaf had gemaakt met de structuren en instellingen van het Ancien Régime (1794) bestond Meer als autonome gemeente binnen het departement van de twee Neten, voorloper van de provincie Antwerpen. De buitenbank van Hoogstraten, vermoedelijk tot stand gekomen voor 1349 en waarin schepenen zetelden van Meer, Meerle en Minderhout, vonniste volgens de ‘costuymen’ (lokale gewoonterecht) van de hoofdbank van Zandhoven.

In 1200 stichtte Wouter van Meer op zijn allodium een parochie en liet een kerk bouwen die hij met zijn eigen goederen begiftigde. Tevens beschikte hij over de tienden en het patronaatsrecht. Ca. 1257 werden deze door zijn nazaten (Petru van Meer) overgedragen aan de norbertijnen van de Antwerpse Sint-Michielsabdij. Tot 1826 blijft de kerk door de Norbertijnen (Witheren) bediend; dit wordt verduidelijkt door de arduinen gevelsteen in de N.-zijbeuk van de parochiekerk. Tot 1559 ressorteerde Meer onder het bisdom Luik, vanaf 1559 onder het bisdom Antwerpen (vanaf 1571 onder de dekenij Breda; vanaf 1609 onder de dekenij Hoogstraten), sedert 1802 onder het aartsbisdom Mechelen en vanaf 1962 terug onder het bisdom Antwerpen.

Buiten het eigenlijke dorpscentrum bevat Meer verschillende oude gehuchten o.m. Gestel, Ipenrooi, Werkhoven, Beek, Eind, en Looi. Het noordelijk gelegen Meersel-dreef ligt deels op grondgebied Meer, deels op Meerle.

Voortgaande op de Ferrariskaart (ca 1775) waren de krachtlijnen van het huidige dorp en zijn stratenpatroon toen reeds aanwezig. De eigenlijke dorpskern werd (en wordt) gevormd door de Donckstraat en Meerdorp met centraal de kerk van O.L.-Vrouw Bezoeking. Kleinere woonkernen waren de voormelde gehuchten met als belangrijkste Beek, Gestel, Werkhoven en Eindmeer. Rondom deze kernen lagen omhaagde akkers. In de vallei van de Mark en zijn vertakkingen bevonden zich weiden, hooilanden en beemden. Op de zandgronden heerste overwegend heide met sporadisch plassen, moerassen en dennenbossen. Tot midden de 19e eeuw bleef deze landschappelijke structuur nagenoeg onveranderd. In de loop van het midden van de 19e eeuw werd echter door betere technieken en efficiëntere bemesting een deel van de heide in landbouwgronden omgezet. Een opvallend element was de geplande verbinding Hoogstraten-Meer-Zundert, op Meers grondgebied de as Meerseweg-Meerdorp-John Lijzenstraa. Ca midden de 19e eeuw was de steenweg tot en met Meerdorp gerealiseerd; de verlenging tot Zundert werd in de 19e eeuw verder uitgevoerd. Tijdens W.O II werden tussen de Maxburgdreef en de Nederlandse grens grote heidevelden ontgonnen, onder meer voor de teelt van Koolzaad.

Ad van Meer, Breda (2)

- (1) In het Nederlands wordt een klinker gevolgd door een i als een lange klinker uitgesproken: Meir = Meer, andere voorbeelden in eigennaam: van Oirbeek= van Oorbeek, Van Goirle=van Goo(r)le (Vic Bertels)
- (2) Dit artikel werd met toestemming van de auteur overgenomen uit het periodiek 2011-3 van NGV West-Noord-Brabant

FUNERAIR ERFGOED

Waarschijnlijk hebben velen onder u de voorbije weken een bezoek gebracht aan een of andere begraafplaats om een groet te brengen aan een familielid, vriend, of kennis. Het is daarbij dikwijls de gewoonte dat men een wandeling maakt over het kerkhof om eens te zien wie er bij gekomen is of om herinneringen op te halen van een of andere overledene. Misschien hebben we ook wel even aandacht gehad voor de grafmonumenten die onze kerkhoven sieren. Naast de aandacht die wij aan onze geliefde overledenen geven, zijn ook de graven in vele gevallen de moeite waard om te bekijken. Een grafzerk kan een bijkomend hulpmiddel zijn bij het opmaken van een familiegeschiedenis. Het geeft in heel wat gevallen een tijdsgeest weer en bij sommigen geeft het ook de status of de belangrijkheid van de familie aan. Wij kennen natuurlijk de beroemde kerkhoven zoals Père Lachaise in Parijs, of dichterbij ons Schoonselhof. Deze kerkhoven zijn stuk voor stuk pareltjes van kunstwerken en/of architectuur.

Grafmonument Jan Goris, historicus, te Arendonk

Als we onze Kempense kerkhoven bezoeken valt er ook heel wat te zien en kan je heel wat informatie verzamelen die kan gebruikt worden in een familiegeschiedenis. Maar ... de laatste jaren is er ook op dit gebied heel wat veranderd. Sommige gemeenten hebben een eenheidsstructuur van zerken opgelegd. De traditionele manier van begraven, kist in een graf of grafkelder, wordt meer en meer vervangen door een urne, geplaatst in een columbarium of onder

een kleine steen. Hiermee verdwijnen ook de prachtige zerken en wordt een bezoek aan het kerkhof wat meer eentonig.

Daarbij komt nog dat heel wat gemeentebesturen kampen met een tekort aan ruimte of, met een tekort aan middelen om de oude kerkhoven te onderhouden. Meer en meer stellen we vast dat graven opgeruimd worden om plaats te maken voor nieuwe, of zelfs dat kerkhoven in zijn geheel plaats moeten maken voor andere doeleinden.

Sommige verenigingen hebben daar op geanticipeerd en hebben de gegevens genoteerd of vastgelegd in een boek, op foto of film of ook al gedigitaliseerd.

Als we over funerair erfgoed spreken is het opvallend dat in het verleden heel wat aandacht geschonken werd aan grafstenen die zich in diverse kerken bevinden (vb Gierle) maar dat de grafstenen, rondom de kerk of in de Kerkgevels heel wat minder aandacht kregen. Helaas zijn de meesten nu verdwenen.

Onze vereniging heeft aandacht voor bedreigde kerkhoven.

Frans Renaerts heeft van het kerkhof van Mol centrum en Mol Gompel alle graven

gefotografeerd, alle gegevens genoteerd en de data die er op stonden, maar onvolledig waren (vb 1960 ipv 15.6.1960) opgezocht via doodsprentjes en aangevuld. Het totale werk omvat drie delen en kan geraadpleegd worden in onze bibliotheek onder nrs A 145, A146, A147. Op dezelfde manier werden ook al de gegevens verzameld van Mol-Wezel en Mol-Rauw en het volgende project wordt Mol-Achterbos. Erfgoed Hoogstraten heeft een tweedelige uitgave van alle kerkhoven van Hoogstraten, nl. Wortel, Minderhout, Meerle, Meer en Hoogstraten. Hierin zijn geen foto's opgenomen, enkel de namen en plaats van het graf op het kerkhof. Je kan deze twee boeken vinden onder nrs A104 en A105 in onze bibliotheek

Mol Wezel -Elisabeth Pauwels

In onze bibliotheek beschikken wij ook over de grondplannen van het oude kerkhof van Turnhout, met de namen van de personen die er begraven werden. Verder bevinden zich in verscheidene heemkringen ook nog boeken over de plaatselijke kerkhoven. Bedreigde kerkhoven inventariseren is een tijdrovend werk, immers als je foto's neemt, is het best dat de zerk er ook nog toonbaar uitziet, de gegevens zo mogelijk nog leesbaar en een grondplan met de ligging van de graven is zeker aan te raden.

Moesten er onder onze leden liefhebbers zijn die zich geroepen voelen om, vooral oudere kerkhoven te

Mol-Wezel Elisabeth Jennen

inventariseren, dan kunnen ze altijd beroep doen op Regio Kempen van Familiekunde Vlaanderen. Wij kunnen eventueel ook materiële steun verlenen als tegenprestatie voor de gegevens die aan ons bezorgd worden.

Voor meer informatie mag je altijd contact opnemen met onze secretaris Frans Renaerts.

LEDENLIJST SINT SEBASTIAENSGILDE ARENDONK (vervolg)

Eysen Adriaen	1878	1899 †	Geenen Peeter	1741	1768
Eysen August	1895	(?)1914 †	Geenen Peeter	1808	1891 †
Eyssen Adriaen		1925	Geevers F.	1852	1899 †
Eyssen Leo	2001		van de Gender A.	1931	1935
Fabri Peer	1926	1928 †	Gerard Jan Bapt	1926	1930 †
Faes A		1871 †	Geudens Arjaan	1807	1852
Faes Frans	1933		Geudens Charel	1928	
Faes Hendrik	1680		Geudens Fr.	1878	1928 †
Faes Henri	1847	1899	Hoofdman, Koning		
Faes J.			Geudens Henri	1930	
Faes Jop	1685		Geudens Jaan	1914	1935 †
Faes Karel	1958	1969 †	Geudens Jan	1924	
Faes Peer	1922	1929	Geudens Jan Bapt		1780
Faes Peer		1914	Geudens Jan Bapt	1840	1847
Faes Peeter	1680	1688	Geudens Jan Bapt	1945	1983 †
Faes Petrus		1899 †	Geudens Jef	1951	1978 †
Faes W.	1878	1899 †	Geudens Peer	1958	1986 †
Faes Wilhelmus	1894		Geudens Petr		1899 †
Faes Willem	1919		Geudens Petrus	1958	
Faes Willem	1679		Geudens Tist	1878	1899 †
Fierens Hyp.		1926 †	Geudens Tist	1946	1970
Garin J.	1859		Geudins P	1878	
Geenen A.	1857		Gielis Wouter	1680	
Geenen Arnoldus		1793 †	Goetelen Jaan		1775
Geenen Dries	1807		Goetelen Roger	1999	
Geenen Fr	1920	1927	Van Gompel Geert	1926	1935
Geenen Geeraard	1784	1811	Van Gool Cornelius	1841	1851
Geenen Geeraard	1840	1847	Goris E.	1909	
Geenen Geert	1807	1818 †	Goris Ed.	1914	
Geenen Geert	1852	1866 †	Goris Eduard	1878	1899 †
Geenen Hendrik	1789	1793	Goris Fr	1920	1925
Geenen Jacob	1838		Goris Frans	1946	1953
Geenen Jan	1885	1814	Goris Gust	1931	
Geenen Jan	1862	1899 †	Goris Hendrik	1679	
Geenen Jan	1807	1878 †	Goris Henri	1952	
Geenen Karel	1948	1985 †	Koning, Schrijver x Maria Sneyers		
Koning, Hoofdman x Melanie Smets			Goris J.B.	1883	
Geenen Louis	1929		Goris Jacob		1694
			Goris Jan	1847	1878 †
			Goris Jan		1929

Goris Jef	1927		Jacobs Charel	1920	1929
Goris Merten		1914	Jacobs Christ		1846
Gesneuveld in WO I			Jacobs Dorus		1739
Goris Peer	1914	1924	Jacobs Eduard	1956	1964
Goris Peer	1878	1925 †	Koning x Maria Mathilde Dockx		
van Gorp Adriaen	1680	1696	Jacobs Musch	1899	1907
van Gorp Bastjaen	1680	1687	Jacops P.	1852	1878 †
van Gorp Cornelis	1683	1694	Jansen Adri.		1776
van Gorp Gust	1754		Jansen Embrecht	1680	
van Gorp Henri	1846	1862	Jansen Hendrik		1680
van Gorp Jeronimus	1751	1790	Jansen Jan	1865	
Koning			Jansen Luycas	1675	1680
van Gorp Peeter	1751		Jansen Peeter	1807	1816
van Gorp Simon	1925	1928	Jansen Wilm	1807	1818
van Gorp Willem		1747	Jansen Wilm	1852	1878
Govaerts Louis		1963 †	Jansens Hendrik	1842	
van Hove Henri	1840 ?		Jansens Willem	1809	
de Haes M.	1928		Janssen Cosmas		1807 †
Haesmans Wouter	1740		Janssen Jacobus	1807	1812 †
Hannes Adriaen		1765	Janssen Peter	1807	
van Hees Willem	1680		Janssen Wouter	1615	1686
Hendrickx Charel	1912	1932 †	Janssens J.	1878	1899 †
Hendrickx G.	1852		Jerai Jan	1899	
Hendrickx Martha	1977		Jespers Livinus	1946	1956
van Herck Arjaan	1818		Schrijver		
van den Heuvel Jan		1936	Jespers Victor	1945	1982 †
Heymans ...	1973		Vaandrig		
Heymans Gust	1944		Maes Maria wed. Jespers	1930	1970 †
Heymans Jozef	1957	1961	de Jong Gust	1926	1929
Koning			Jongmans Cornelius	1807	1816
Hijmans Henri	1899	1929 †	Joris Jef	1927	1929
van Hoof Jan	1880		Kaymaks F		1960 †
Horeman s Fr	1879		Kampferts A	1878	
Hoskens Jef	1919	1922	Kauwelaers Jan		1923
Hoskens Toon		1926 †	Keersmakers Frans	1938	
van Hout Dierck	1708		van de Kieboom Jan	1780	
Hulselmans C.		1856	van den Kieboom Henri	1899	1929
Hulselmans Peeter	1862		Kieboom Jan	1803	
Huybrechts Jan	1974		Kieboom Peeter	1808	1810
Huybrixx Mertinus	1819		Kouwenberg Christ		1878 †
Jacobs Adriaen	1840		van Laarhoven D		1937
Jacobs Antoon		1933	van Laerhoven Karel	1957	1969 †
Jacobs Aug.	1955	1957	Lansloots Alfons	1961	
Jacobs Balthasar	1805	1818 †	Lanslots Jozef	1959	

Lauwers Jan	1931	1932	Maes Cosmas	1751
Leen Dirk	1985	1994 †	Maes Frans	1925
Lefelon Henri	1939	1956	Maes Gust	1932 1946
Lefelon Aloysius	1807		Maes H.	1807
Lenaarts Pol	1929		Maes J.B.	1866 †
Lenaerts W.		1878	Maes Jaan	1946
Lenders W.		1860 †	Maes Jan	1684 1692
Lenior Cor	1998		Maes Jan	1699 1704
Lens Frans	1919	1935	Maes Jan	1807 1852
Lens Hendrik	1933	1937 †	Maes Jan	1882 1878 †
Burgemeester			Maes Jan	1919 1925
Lens J	1863		Maes Jef	1965 1979 †
Lens Jaan		1931	Maes Louis	1919
Lens K	1878	1899 †	Maes Machgiel	1706
van Leuven Cornelis	1675	1688	Maes Marten	1908 1929
van Leuven Jan	1794	1805 †	Maes Migiel	1799
van Leuven Peeter	1680	1711	Maes Musch	1878 1899 †
Tamboer			Maes Peer	1914 1978 †
Liekens Harry	1998		Maes Peeter	1707
van Liemp Adriaen	1852		Maes Petr.	1840
Lievens Lor	1948		Maes Petrus	1888 1899 †
Limenys A.N.	1852		Maes Simon	1808 †
van Lishout Jaan	1911	1931	Maes Victor	1931 1977 †
Loffelen Louis	1811	1820	Hoofdman x Maria Cathar. Sneyers	
Frans Lommelen	1958	1968	Maes Wilhelmus	1931 1968 †
Luyckx J.	1852	1878	Luitenant	
Luyckx V.	1859		Maes Wilhelmus	1980
Luyten Jef	1930	1935	Maes Willem	1675 1694
Luyts Adriaen	1957		Maes Willem	1757
Luyts Marten	1949		Mallants Jef	1911
Luitenant			Marien ...	1770
Luyts Mathys	1819		Marien Frans	1934 1956
Luyts Peeter		1868	Marien Henri	1931
Luyts Wilboort		1860 †	Marien Ludo ?	1981
Koning-Hoofdman			Marien Martinus	1948
Luyts Willem		1811	Marien Merten	1935
Maandonks Antoon	1972	1980	Van Meerbergen Aug.	1973 1973
Koning			Meeuws A.	1878
Maandonks Henk	1977		Meeuws Hendrik	1970
Maandonks Mario	1995		Meynendonckcx Frans	1945 1974
Koning 1995 en 1998			Tamboer	
Maes Arjaen		1788	Meynendonck Andries	1708
Maes Arjan	1807	1818	Mijnendoncks Jan	1841
Maes Bartholomeus	1675	1686	Mijnendonckx Godefr	1840 1878 †

Mijnendoncks J hoofdman	1863	1864	Mijnendonckx Peeter	1808	1852 †
Mermans Charel	1936	1955 †	Mijnendonckx ...	1803	1807 †
Mermans Jozef	1950		Mermans Jef	1947	1961
Meulemans Wilhelm	1919	1929	Mertens Adriaen		1682
Meynen H.	1818		Meulemans Willem	1919	1934
Michielsens Jan	1847	1862	Meynen Joannes	1878	
Moelans Jos	1962		Moelans Gustaaf	1996	
Moenaers Jan	188		Moelants Edward	1977	
Mollen Jef	1911		Moeskop Emilius	1976	
Mulis Adriaen	1818		Moonen Jan	1852	1899 †
			Nijs Adriaan	1906	1924

UITNODIGING JAARVERGADERING 2012

UITNODIGING AAN ALLE LEDEN OP DE JAARLIJKSE ALGEMENE VERGADERING VAN VVF REGIONALE AFDELING KEMPEN vzw

PLAATS:	Heemkamer 't Getouw 2400 Mol
DATUM :	zaterdag 28 januari 2012 om 15u30
AGENDA :	1. Ondertekening van de aanwezigheidslijst 2. Vaststellen van de geldigheid van de vergadering 3. Ontslagen en benoemingen 4. Goedkeuring van het verslag van de A.V. van 22 januari 2011 5. Financieel verslag over 2011 6. Begroting 2012 7. Wijziging statuten, naamsverandering VVF-Regionale afdeling Kempen vzw in Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen vzw 8. Goedkeuring van het jaarverslag 2011 9. Bespreking activiteiten 2012

NIEUWE BENAMING VAN ONZE WEBSITE

Omwillen van de naamsverandering van onze vereniging hebben wij ook onze website aangepast, hieronder de nieuwe benaming:

<http://fv-kempen.familiekunde-vlaanderen.be>

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

HET BESTUUR WENST AAN IEDEREEN EEN ZALIG KERSTFEEST EN EEN VREUGDEVOL 2012

Onze activiteiten

De drie voordrachten die het voorbije trimester gegeven werden konden op heel wat bijval rekenen. Vic Van Houche gaf ons uitgebreid inzicht in het genealogisch programma “Aldfaer”.

Jean Huysmans vertelde ons wat de Mormonen al verwezenlijkten betreffende genealogie en stelde de projecten voor waarmee men momenteel, op basis van vrijwilligerswerk in Vlaanderen bezig is.

Dat emigratie een belangrijk gedeelte kan zijn in familieonderzoek zal voor iedereen wel duidelijk zijn. Marijke en Jan Verhelst gaven ons een verhelderend inzicht in deze materie.

Stamboomdagen, Genealogische weekends, ze geven telkens weer bijkomende informatie aan de bezoekers. Wij waren de voorbije weken aanwezig in Lommel in de “Kom”, in Schilde bij de H.K. “Scilla” en in Balen in de “Kruier”.

Nationaal Congres Familiekunde Vlaanderen

Zoals al aangekondigd is Regio Kempen gastheer van het jaarlijks Nationaal Congres van Familiekunde Vlaanderen dat doorgaat in 't Getouw in Mol op 21 april 2012

Het thema van het congres is “De mens als archiefbron”

Naast onze eigen Familiekunde Vlaanderen zullen diverse heemkringen en erfgoedverenigingen standen hebben die kunnen bezocht worden. In de loop van de dag kan men eveneens een aantal voordrachten beluisteren over verschillende genealogische onderwerpen waaronder één over de resultaten en toekomstige plannen betreffende onze DNA-projecten.

De eerste editie van Vlaamse Stam in 2012 zal volledig Kempens zijn, met aandacht voor het roemrijk verleden van de Kempense Valkeniers, en typische Kempense personen.

Alle nuttige gegevens omtrent inschrijving of deelname vind je in de volgende editie van Vlaamse Stam.

De organisatie van dit evenement vraagt van ons bestuur alle hens aan dek en de voorbereidingen zijn dan ook volop aan de gang. Wij doen hier dan ook nog een oproep aan vrijwilligers die een handje willen toesteken op deze dag, Zich wenden tot onze secretaris Frans Renaerts

Schenkingen:

Theo Peeters Turnhout: “Onze Helden” een boek met alle namen van officieren, soldaten, burgers en vermisten uit de 1ste wereldoorlog, 1ste deel. Een heel interessant naslagwerk die de evolutie van de oorlog weergeeft en foto's van alle gesneuvelde officieren.

Persoonsnamen uit het land van Turnhout 1362-1400 (F. Verbiest)

Persoonsnamen uit het land van Turnhout 22ste jaargang -1340- (F. Verbiest)

Theo kon ook een ingekaderde foto van het oude kasteel “de Renesse” op de kop tikken, hij hangt nu te pronken in onze bibliotheek.

Bidprentjes en Rouwbrieven werden ons geschonken door:

Rik Peeters Herentals, Lisette Soffers Oud-Turnhout, Gerard Keyzers Poederlee,

Bob Plompen: Mr. Aert Christiaenssen, dorpschirurg in Brecht.

AGENDA

Januari 2012

4 januari	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Genealogische dag-Open bibliotheek Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 15u tot 22u Regio Kempen Familiekunde Vlaanderen
19 januari	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Bewerking Renesse archief Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 19.30u tot 22u RegioKempen F.V
28 januari	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Algemene vergadering Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen vzw 't Getouw te Mol 15u Regio Kempen F.V

Februari 2012

1 februari	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Genealogische dag-Open bibliotheek Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 15u tot 22u Regio Kempen Familiekunde Vlaanderen
16 februari	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Bewerking Renesse archief Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 19.30u tot 22u RegioKempen F.V

Maart 2012

7 maart	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Genealogische dag-Open bibliotheek Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 15u tot 22u Regio Kempen Familiekunde Vlaanderen
15 maart	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Bewerking Renesse archief Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 19.30u tot 22u RegioKempen F.V

April 2012

21 april	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Nationaal Congres van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde – ‘De mens als archiefbron’ 't Getouw Mol van 10u tot 17u Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen vzw ism Heemkamer Mol en k'Erf
----------	-----------------------------------	--

Meer info bij: Frans Renaerts, St. Jozeflaan 78, 2400 Mol, 014/81.48.27
frans.renaerts@busmail.net
Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	D. Verstraeteplaats 5, 2018 Antwerpen (gesloten) nu Sanderusstraat Antwerpen	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Kardinaal Mercierplein 6, 2500 Lier	03/480.11.96
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00